

Til Folketingets Miljøudvalg

Friluftsnævnet Rold Skov anmoder hermed om, hurtigst muligt, at få foretræde for Miljøudvalget.

Friluftsnævnet repræsenterer 32 foreninger og brugergrupper, der har deres base i Rold Skov. Vi ønsker at udtrykke vores bekymring for, hvordan det aktive friluftsliv vil kunne udfolde sig inden for rammerne af en Naturnationalpark.

Rold Skov er det eneste større offentlige naturområde i Himmerland og det sydlige Vendsyssel, der ikke allerede er omfattet af adgangsbeskrænkninger for det aktive friluftsliv.

Rold Skov har derfor afgørende betydning for mere end 300.000 menneskers mulighed for at dyrke et aktivt friluftsliv.

Vi ønsker overfor Miljøudvalget at redegøre for nogle af de konsekvenser, det vil få for det aktive friluftsliv, hvis Rold Skov udpeges til Naturnationalpark:

- Lovgrundlaget for etablering af naturnationalparker afskærer friluftslivets selvstændige rettigheder til opretholdelse eller videreudvikling, og åbner i stedet for en gradvis fortrængning af det aktive friluftsliv og foreningsliv
- En tilbundsående kortlægning af friluftslivets omfang og forskellighed er ikke gennemført, og der findes derfor ikke en baseline for den fremtidige monitorering.
- 70 % af den offentlige del af Rold Skov er omfattet af forslaget, og der findes ikke omkringliggende offentlige skove det lokale friluftsliv og foreningsliv kan flyttes til.
- udpegning af Rold Skov tilsidesætter et mangeårigt fremragende samarbejde mellem friluftsforeningerne og Naturstyrelsen Himmerland, hvor der er etableret zoner af friluftsliv på baggrund af naturhensyn.
- Udsætning af store græssere er særligt problematisk i forhold til det aktive friluftsliv. Det er direkte uforeneligt med ridning og hundetræning og begrænsende i forhold til aktiviteter der foregår med høj fart og i terræner med begrænset oversigt, fx MTB, orienteringsløb og trailløb.
- Foreningslivets store og vigtige børne- og ungdomsarbejde rammes af uafklarede ansvarsforhold for frivillige ledere og trænere, hvis der sker ulykker med de store græssere.
- Foreningslivet såvel som byerne omkring skoven rammes hårdt, hvis muligheden for at afholde store arrangementer i skoven forsvinder.
- Der findes i Rebild Kommune et alternativt forslag til udpegning, der sikrer mere natur og fortsat gode muligheder for Friluftsliv. Friluftsnævnet Rold Skov opfordrer til at Miljøudvalget ser nærmere på dette forslag.

Med Venlig Hilsen

Friluftsnævnet Rold Skov

v. Henrik Grøn

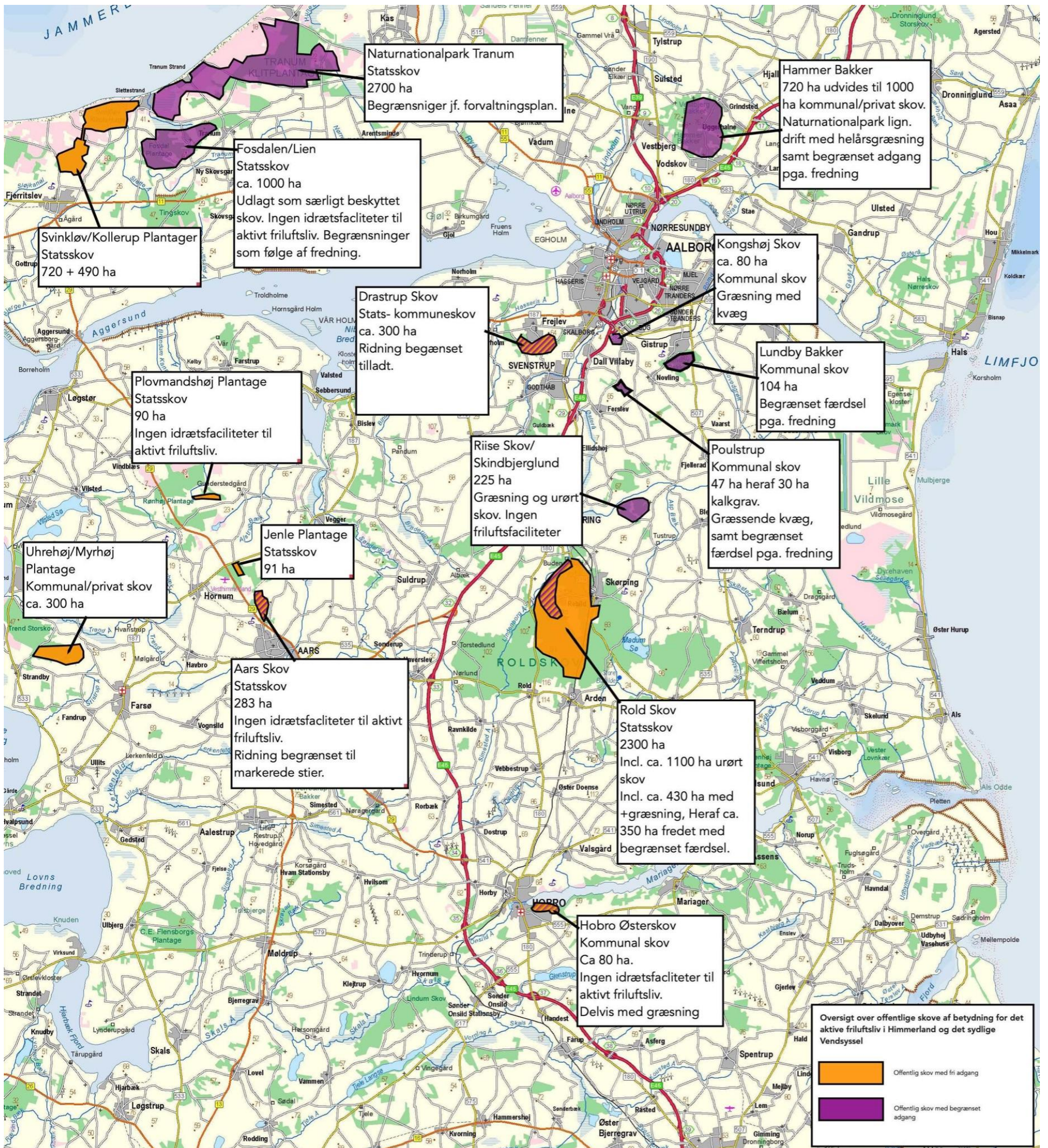
Arden Fællesråd, Arden Sportsrideklub (ASR), Skørping Rideklub, Rebild Bakker MTB, Runners DK/Sportsuniverse, Rold Skov Orienteringsklub, Skovløberne, Rold Skov Gruppe, De Gule Spejdere i Danmark, Rold Skov Heste Laug, Rold Skov Sporlaug, Rold Skov Cykel Shop (RSCS Cycling), Televom cykelklub, Smartcykler.dk, DDS - Rold Skov Division, Outdoor – Nord, Aarestrup Gymnastik og Idrætsforening, Søens Folk, St. Øksø, Marianne Køpke - arbejds- og livsmentor, Islandshesteforeningen Isafold, Aarestrup Spejder, Støvring Motionscykelklub, Aalborg Orienteringsklub, Rold Skov Skiklub, Aarestrup Rideklub, Hestefolket Himmerland, Rold DH MTB-spor, Rold Skov MTB, Rebild Efterskole - Sport og Adventure, Danmarks Civile Hundeførerforening, Skørping Idrætscenter, Reden 5 Aalborg, Jens Bang division

Til MOF fra Friluftsnætk Rold Skov

Bilag 1

Offentlige skove i Himmerland og det sydlige Vendsyssel

Bemærk kortet er opdateret siden netværkets høringsvar med Aars Skov, Jenle Plantage og Plovmandshøj Plantage.

Til MOF fra Friluftsnævret Rold Skov

Bilag 2 - Indsigelse fra det samlede Friluftsnævret sendt til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Indsigelse vedrørende mulig udpegnings af Rold Skov til naturnationalpark Fra Friluftsnævret Rold Skov

Friluftsnævret Rold Skov

Friluftsnævret Rold Skov er en uformel sammenslutning for alle foreninger og brugergrupper, som udøver deres friluftaktiviteter i Rold Skov. Nævret omfatter pt 32 foreninger og brugergrupper (samlet liste i Bilag 1).

Nævret har fokus på rammerne for det aktive friluftsliv i Rold Skov, som er meget mangfoldigt og udviklet over mange år.

Udpegningsprocessen

Friluftsnævret Rold Skov mener, at udpegningsprocessen foregår alt for forhastet, og uden nogen reel inddragelse af berørte foreninger, brugergrupper og lokalsamfund.

Vi har i Rold Skov tradition for et fremragende samarbejde mellem Naturstyrelsen Himmerland og de lokale brugergrupper. Og vi er uforstående overfor, at man ikke i forbindelse med udpegningsprocessen gør brug af disse lokale erfaringer og samarbejder.

Friluftsnævret opfordrer derfor til, at den planlagte udpegnings i december udskydes, og der i stedet indføres en fase med reel lokal inddragelse og involvering, så der kan findes gode, lokale løsninger, der tilgodeser både natur, friluftsliv og lokalsamfund baseret på en tilbundsående analyse af de nuværende aktiviteter. .

Naturnationalparker som koncept

Vi er i Friluftsnævret Rold Skov stærkt bekymrede over, at friluftslivet i lovgrundlaget for Naturnationalparkerne (NNP'erne) ikke på nogen måde er sikret selvstændige rettigheder til opretholdelse og udvikling af aktiviteter indenfor NNP-området eller i kraft af en forpligtelse til at anvise kompenserende arealer og tiltag.

Det betyder, at der er åbnet for en udvikling, hvor alt aktivt friluftsliv med tiden kan fortrænges fra NNP'erne, under henvisning til naturkvaliteter og/eller de græssende dyr. Det kan ikke være i samfundets interesse at skabe så stor usikkerhed om den fremtidige benyttelse af de store arealer.

Friluftsnævret Rold Skov finder det desuden stærkt problematisk, at NNP'erne alene udpeges i statsskovene, som er et fælles samfundsgode, og de eneste naturområder hvor befolkningen frem til nu har været sikret fri og lige adgang.

Vi gør desuden opmærksom på, at det friluftsliv som jf. Naturstyrelsens hjemmeside planlægges fremmet i NNP'erne, alene handler om det betragtede friluftsliv. Det aktive friluftsliv nævnes alene i forbindelse med begrænsninger.

NNP-forslaget for Rold Skov

Rold Skov er det eneste større offentlige naturområde i hele Himmerland og det sydlige Vendsyssel, som ikke allerede er omfattet af adgangs begrænsninger. Se Bilag 2.

Rold Skov har derfor afgørende betydning for mere end 300.000 menneskers muligheder for at dyrke et aktivt friluftsliv i deres hverdag.

Dertil kommer de mange gæster og turister fra hele Danmark, der besøger området.

Naturstyrelsen Himmerland har opgjort besøgstallet alene for Rebild Bakker, St. Øksø og dele af MTB-sporene til knap 600.000 årlige besøg. Yderligere besøges områderne inden for

Bilag 2 - Indsigelse fra det samlede Friluftnetværk sendt til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

en mulig NNP af et betydeligt antal gæster som ikke registreres af de opsatte tællere. Det reelle antal brugere bør undersøges inden en udpeging af de kommende NNP'er. Forslaget til udpeging af NNP omfatter 70% af det statsejede område af skoven. De øvrige 30 % er gennemskåret af veje, jernbane og Skørping by, som gør dem uegnede til at være en del af NNP-forslaget.

De små og fragmenterede områder er desuden allerede godt udnyttede med økobaser, hundeskov, MTB teknikbane, MTB-spor, skiløjper mv.

Det er derfor fuldstændigt urealistisk, at den tilbageværende del af statsskoven kan anvendes som kompenserende arealer for de aktiviteter og brugere som fortrænges fra NNP-området.

Mod syd omfatter den foreslåede udpeging desuden hele Statens areal, helt ind til bygrænsen i Arden, hvilket vil efterlade friluftslivet i Arden helt uden nogen adgang til offentlig skov, udenfor NNP'en.

Rold Skov og Rebild Bakkers betydning for friluftslivet lokalt, regionalt og nationalt

Rold Skov og Rebild Bakker har ubeskrivelig betydning for lokalsamfundene omkring skoven, der i høj grad har deres identitet bygget op omkring skoven og bakkerne, og de muligheder der her findes for et aktivt friluftsliv.

Rebild Kommune har i dag landets højeste foreningsdeltagelse i ca. 130 registrerede foreninger, og friluftforeningerne har en stor andel heri med bl.a.:

- 5 MTB-klubber + et stort antal MTB-fællesskaber,
- 3 spejdergrupper,
- 3 rideforeninger + flere ridefællesskaber
- 1 hundeklub,
- 1 orienteringsklub og
- 1 skiklub mv.

Et langvarigt og fremragende samarbejde mellem Naturstyrelsen og foreningslivet om udvikling af faciliteter til det aktive friluftsliv, har desuden skabt nogle af landets bedste vilkår for friluftslivet, herunder særligt nogle af Danmarks absolut bedste og største MTB-spor, Danmarks eneste reelle Down Hill MTB-bane, Danmarks eneste dedikerede skiløjpe, regionens vigtigste skovområde for ridning og Nordjyllands største område hvor hundetræning kan foregå i skov..

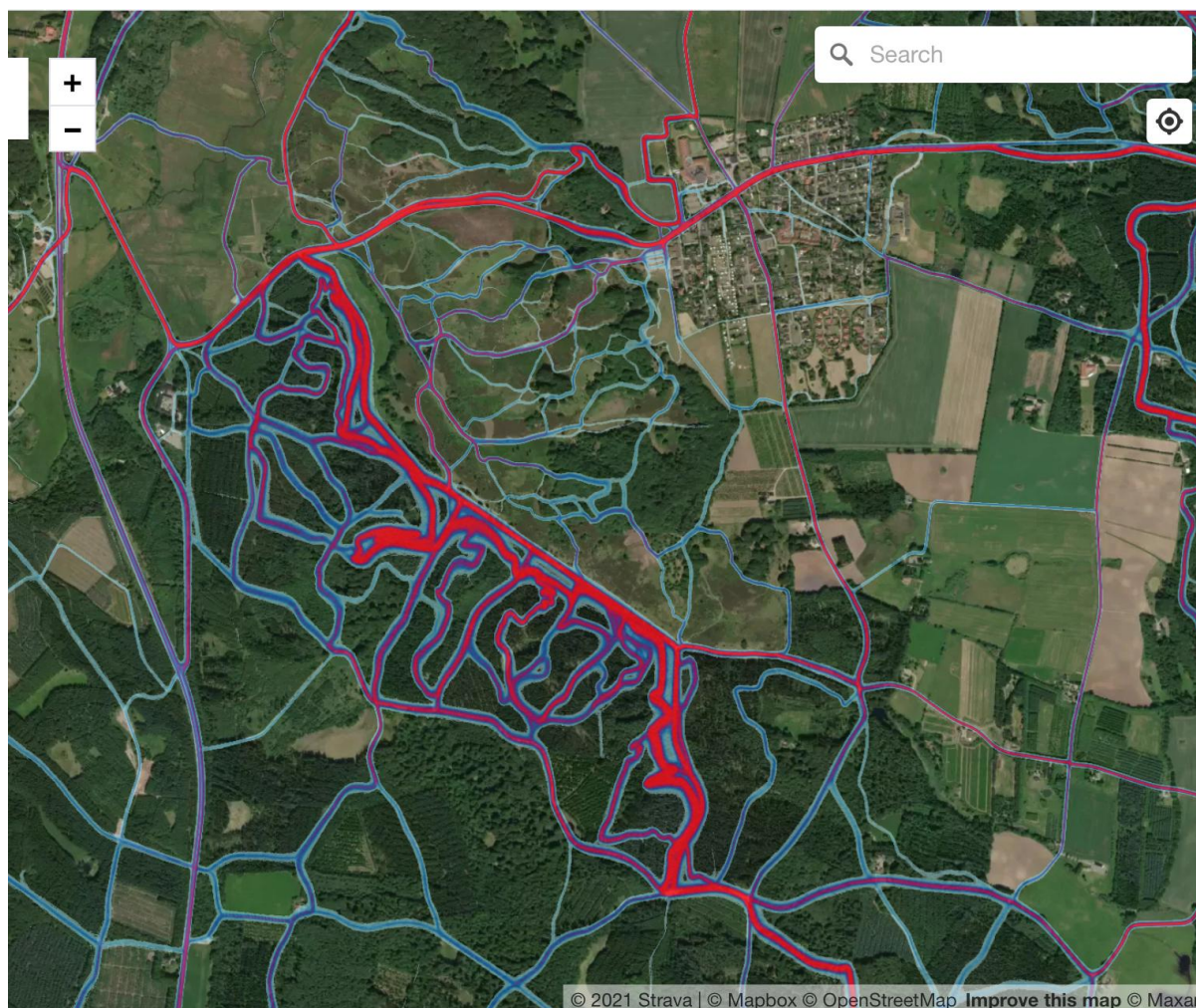
Det langvarige samarbejde og en bevidst strategisk zonerings af skov gør, at der i dag er et omfattende og bredt friluftsliv med minimale konflikter mellem brugergrupperne.

Foreninger og brugergrupper arrangerer og afholder med udgangspunkt i de fantastiske rammer et utal af større og mindre løb, stævner, kurser, sociale arrangementer mv. for deltagere fra hele landet.

De fantastiske rammer for aktivt friluftsliv tiltrækker desuden store mængder brugere, som oplever området på egen hånd.

Rold Skov har således betydning for såvel folkesundhed, livskvalitet og meningsfulde fællesskaber generelt i Himmerland, samt for udvikling og opretholdelse af flere friluftsidrætter og aktiviteter på nationalt plan.

Kortet herunder viser en omfattende brug af Stendalen og Rebild Bakker baseret på data indsamlet med aktivitetsappen Strava for gående, løbende og cyklende gæster.

Store arrangementer

En lang række store motions- og eliteløb afvikles i dag i Rold Skov. Det er fx motions- og trailløb, MTB-løb for amatørere og eliteudøvere, store spejdernatløb, hestens dag og nationale og internationale orienteringsløb. Derudover afholdes en række andre store og mindre arrangementer med mange deltagere - se oversigten i Bilag 3.

Disse har afgørende betydning for foreningernes økonomi, og dermed muligheder for at opretholde det vigtige ungdoms- og breddearbejde.

De store motions- og eliteløb og stævner har desuden betydning for særligt friluftsværkerne på nationalt plan.

Og endelig er bidrager de til kendskab og opmærksomhed på de enkelte friluftsværker, er identitetsskabende for hele området, og bidrager til erhverv og bosætning.

Det er derfor af afgørende betydning for foreningslivet og lokalsamfundene, at der fortsat kan afholdes store arrangementer i Rold Skov og Rebild Bakker.

Friluftsliv og store græssere (kvæg og heste)

Der er en række problematiske aspekter ved at kombinere af aktivt friluftsliv og store græssere.

Først og fremmest skaber det utryghed hos brugerne, og vil dermed alene af den grund kunne begrænse aktiviteten i området.

Kvæg og heste er desuden uforenelige med hundetræning, og problematiske i kombination med ridning, og vil betyde at nogle af de friluftaktiviteter, der har sværest ved at få arealer til deres aktiviteter andre steder, fortrænges.

MTB-sporten er i Nordjylland flere steder vant til at dele spor med store græssere. Derfor er udfordringerne på dette område kendte:

Dels er det en velunderbygget erfaring at de etablerede spor ødelægges, i de områder hvor der allerede går kvæg. Dette er særligt problematisk, hvis spor og faciliteter ikke må udbygges eller forstærkes, som det fx er muligt i Kongshøj.

Derudover er det en sikkerhedsudfordring på spor, hvor der køres med høj fart, er begrænset oversigt, og som bruges som konkurrencespor.

På spor som primært bruges til turkørsel, eller stier som deles med vandrere og andre brugere, er dette et mindre problem, da farten i forvejen holdes nede – som det fx er tilfældet i de hegnede områder i Mols Bjerge.

Dertil kommer spørgsmålet om ansvar i forbindelse med ulykker, hvor trænere, spejderledere mv. der færdes med børn og unge i områder med udsatte græssere, ifalder ansvar for deltagerne.

Hvis ikke denne ansvarsproblematik ændres, vil det kunne forhindre foreningerne i at udføre det store og vigtige børne- og ungdomsarbejde, som foregår i dag.

Konklusion

Friluftsnævret Rold Skov mener på baggrund af friluftslivets store betydning i Rold Skov og Rebild Bakker, de manglende muligheder for at anvise kompenserende arealer, det omfattende og varierede aktivitetsniveau, det aktive friluftslivs disharmoni med store græssere, samt de store usikkerheder om, hvilke friluftaktiviteter der kan fortsættes inden for NNP-konceptet, at det vil være u hensigtsmæssigt at udpege Rold Skov.

Hvis Rold Skov alligevel ender med at blive udpeget, mener Friluftsnævret Rold Skov, at foreninger, brugergrupper og lokalsamfund bør inddrages i at moderere omfanget af området, så de områder med størst betydning for friluftslivet og højest publikumstryk undtages, ligesom det bør sikres, at man også fra Arden har adgang til statsskov, som ikke er underlagt NNP'ens begrænsninger og restriktioner.

Der bør desuden forud for en evt. udpegelse anvises egnede kompenserende arealer for de aktiviteter og brugergrupper som fortrænges, og det bør i forbindelse inden en udpegning sikres at de anviste arealerne kan rumme de mange brugergrupper uden der opstår konflikter.

Det Grønne Råd i Rebild Kommune har udarbejdet et forslag til et alternativt område i og omkring Rold Skov, som ikke vil have samme negative indflydelse på friluftslivet som den foreslåede NNP. Friluftsnævret Rold Skov opfordrer derfor Naturstyrelsen til at samarbejde med det Grønne Råd om at realisere deres forslag, således at der kommer mere natur OG Rold Skov fastholder det høje aktive friluftsliv.

Besøg Friluftsnævret Rold Skov på Facebook her:

Til MOF fra Friluftsværk Rold Skov

Bilag 2 - Indsigelse fra det samlede Friluftsværk sendt til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

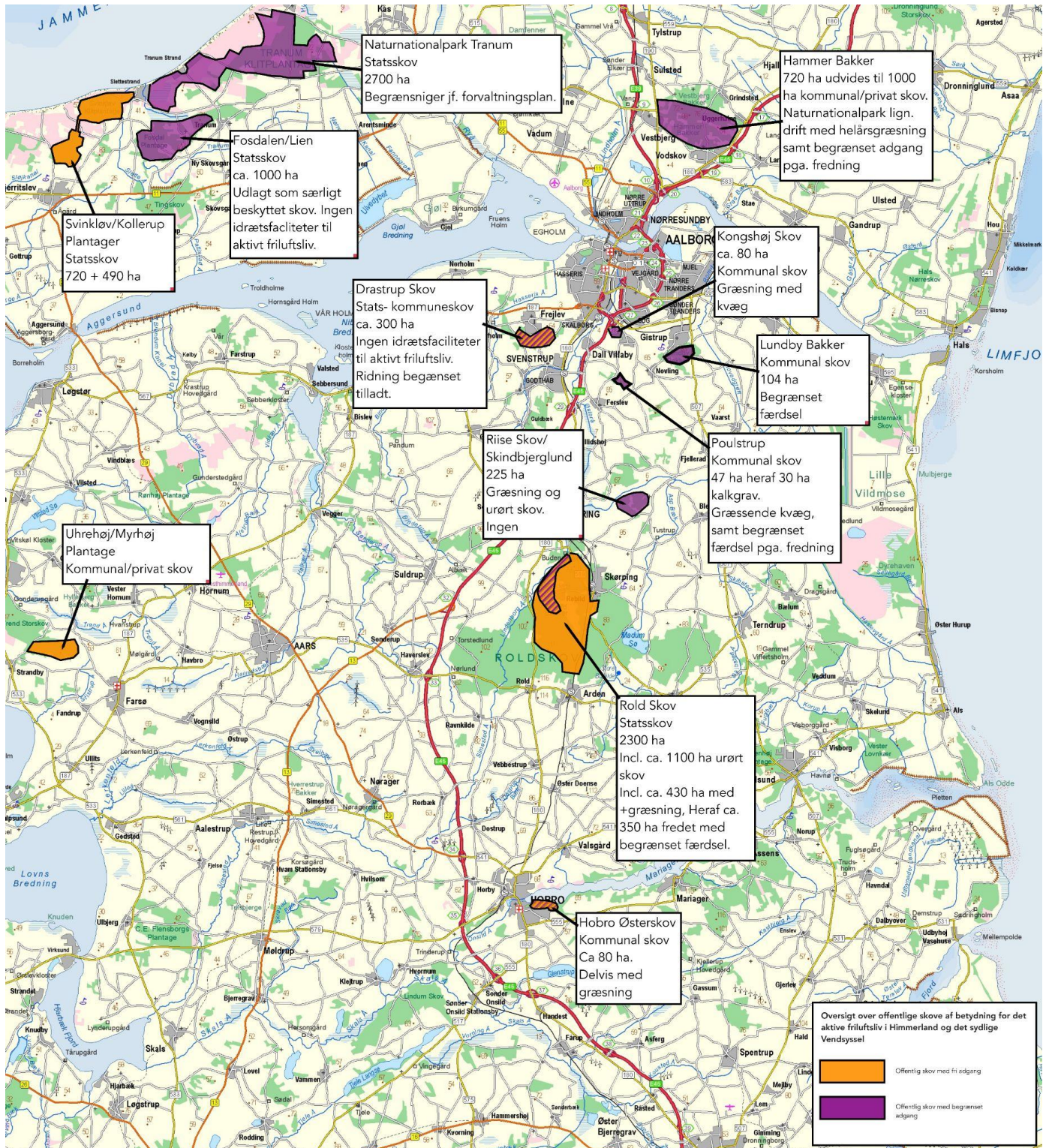
Til MOF fra Friluftnetværk Rold Skov

Bilag 2 - Indsigelse fra det samlede Friluftnetværk sendt til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Bilag 1: Foreninger og brugergrupper i Friluftnetværket Rold Skov

Arden Fællesråd
Arden Sportsrideklub (ASR)
Skørping Rideklub
Rebild Bakker MTB
Runners DK/Sportsuniverse
Rold Skov Orienteringsklub
Skovløberne
Rold Skov Gruppe, De Gule Spejdere i Danmark
Rold Skov Heste Laug
Rold Skov Sporlaug
Rold Skov Cykel Shop (RSCS Cycling)
Televom cykelklub
Smartcykler.dk
DDS - Rold Skov Division
Outdoor - Nord
Aarestrup Gymnastik og Idrætsforening
Søens Folk, St. Økssø
Marianne Køpke - arbejds- og livsmentor
Islandshesteforeningen Isafold
Aarestrup Spejder
Støvring Motionscykelklub
Aalborg Orienteringsklub
Rold Skov Skiklub
Aarestrup Rideklub
Hestefolket Himmerland
Rold DH MTB-spor
Rold Skov MTB
Rebild Efterskole - Sport og Adventure
Danmarks Civile Hundeførerforening
Skørping Idrætscenter
Reden 5 Aalborg
Jens Bang division

Bilag 2: Oversigt over offentlige skove i Himmerland og den sydlige del af Vendsyssel

Bilag 2 - Indsigelse fra det samlede Friluftnetværk sendt til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Bilag 3: Arrangementer og anmeldte deltagerere i Rold Skov 2017-2019

2020 tal er udeladt pga. Covid-19 epidemien.

År	Antal arrangementer			Antal anmeldte deltagere		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Dagorienteringsløb	48	61	72	3075	3400	4195
Hundetræning	74	143	169	661	1625	1786
Kørsel med vogn (hund/hest)	13			92		
Lejrslagning	111	86	106	3968	2469	3185
March	4		1	610		8
Militærøvelse	26	7	8	2343	770	407
Motionsløb	17	21	22	6650	6881	9976
MTB/cykling (ikke konkurrence)	6	6	4	1310	790	310
MTB/cykling (konkurrence)	10	14	13	2100	2620	1650
Natorienteringsløb	10	14	8	430	755	340
Ridning	3	5	2	300	370	220
Rollespil	1			150		
Skovtur	5	3	4	600	210	190
Trækltring	3	4	4	80	208	152
Øvrige	46	32	49	5130	3327	8274
I alt	377	396	462	27499	23425	30693

Til MOF fra Friluftsnæværk Rold Skov

Bilag 3 - Uddrag af de indsigelser der er indsendt fra foreningerne til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Kære Naturstyrelsen Himmerland
Att. Skovrider Bendt Egede Andersen

Vi fra Rold Skov Orienteringsklub takker for et godt og informativt arrangement i skoven i går. Med denne mail ønsker vi at tydeliggøre vores bekymringer vedr. en evt. kommende Naturnationalpark Rold Skov.

Vores største bekymring går på muligheden for fremover at kunne afholde større arrangementer og stævner. Hvis det fremover ikke vil være en mulighed inden for hegnet som det blev sagt under vandringen i går, så efterlader det os med meget begrænsede muligheder idet de tilbageværende områder i Vedsted Skov, Skørpinglund og Brændeskov rent orienteringsmæssigt ikke er specielt velegnede til store stævner pga. de mange stier i områderne. Endvidere er det ved større orienteringsarrangementer et krav at skoven ikke anvendes til andre orienteringsløb i en periode på 1-2 år inden arrangementet, hvilket med det tilbageværende område vil afskære os som klub fra at tiltrække ret mange arrangementer. Dette er yderst problematisk for os idet stævner er det som skaber sammenhold i klubben og måske endnu vigtigere er de klubbens absolut vigtigste indtægtskilde. På nuværende tidspunkt afholder vi 1-2 mindre stævner om året med 200-500 deltagere og hvert 4-5 år et større arrangement med 600-1000 deltagere. Hvis naturnationalparken bliver en realitet med de skitserede forhold vil vi være tvunget til at reducere dette til maksimalt 1 mindre arrangement hvert 3-4 år og vil ikke have nogen mulighed for at afholde de store overhovedet.

Vores anden bekymring går på om der fortsat vil være uhindret og reel adgang til hele det hegnede område. I forvaltningsplanen for Gribskov kan man se at der er udpeget flere forstyrrelsesfri/stille zoner hvortil adgang skal begrænses. Disse zoner er placeret meget spredt i området. Sker noget lignende i Rold Skov med zoner spredt ud over skoven vil det være meget problematisk for orienteringssporten idet vi har brug for at kunne bevæge os igennem terrænet og ikke kun på stier uden for sådanne forstyrrelsesfri zoner.

Vores tredje bekymring vedrører dyrene i området. Som udgangspunkt er mindre hegn, som der er lagt op til i Rold Skov, ikke et større problem for orienteringssporten, så længe de kan og må passeres på vilkårlige steder. Første problem vedr. dyrene ligger i hvorvidt især de yngre løbere er trygge ved og tør løbe blandt dem. Men det helt store problem ligger i ansvarsforholdet såfremt der sker uheld som involverer dyrene. Som udgangspunkt har vi jo som klub ansvaret for dem vi sender ud i skoven. Vi har børn helt ned til 3-4 års alderen som dog altid løber sammen med en voksen, men fra 10-12 års alderen løber børnene helt alene i skoven. Det er selvfølgelig ikke ofte der sker uheld med dyr, men de forekommer og derfor er det et ansvar vi er kede af at skulle tage på os.

Med venlig hilsen
Michael Niss
Formand for Rold Skov Orienteringsklub

Til MOF fra Friluftnetværk Rold Skov

Bilag 3 - Uddrag af de indsigelser der er indsendt fra foreningerne til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Kære Bendt

Tak for en god naturvandring i går. Der blev givet megen god oplysning, og der kom mange gode indlæg.

Jeg har her en lille tilføjelse til de indlæg, der var i går.

Aalborg Orienteringsklub har, i lighed med mange af de andre organiserede idrætter, der bruger skoven, også brug for at kunne afholde større arrangementer. Det kunne jeg forstå på dig, at det bliver vanskeligt, hvis Rold Skov bliver udpeget til NNP.

Du ved, at vi havde planlagt Nordjysk 2-dages i marts 2021 med ca. 2.000 deltagere i Rold Skov. Men vi måtte aflyse det på grund af Corona.

Dette er et arrangement, vi afholder hvert andet år med mange udenlandske løbere, især nordmænd.

Arrangementet kræver en stor skov. I 2019 afholdt vi løbene i Tranum Klitplantage. Men den er nu ved at blive til NNP. Hvilket betyder, at vi ikke kan komme der mere med store arrangementer.

Det skal lige nævnes, at overskuddet fra Nordjysk 2-dages er det, vi driver vores ungdomsarbejde for.

Som du kan se, så vil det være noget nær en katastrofe for Aalborg Orienteringsklub, og for øvrigt også de andre O-klubber, hvis Rold Skov bliver til NNP.

Jeg håber, at du vil tage dette med til de videre forhandlinger.

Med venlig hilsen
Aalborg Orienteringsklub
Poul Bobach

Til MOF fra Friluftsnæværk Rold Skov

Bilag 3 - Uddrag af de indsigelser der er indsendt fra foreningerne til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Fra: Mikkel Lybæch <ml@rebildefterskole.dk>

Date: ons. 10. nov. 2021 kl. 14.28

Subject: Indsigelse mod NNP Rold Skov

To: <HIM@nst.dk>

Rebild d. 9. november 2021

Att: Naturstyrelsen Himmerland

På vegne af Rebild Efterskole - Sport og Adventure vil vi gerne udtrykke vores bekymringer omkring en eventuel Natur National Park i Rold Skov, og de konsekvenser det muligvis kan få for os som skole i forhold til muligheder og brug af skoven fremadrettet.

Som skole bruger vi i høj grad MTB sporene, specielt i det område det ser ud til NNP kommer til at være en del af. Det bekymrer os af flere årsager.

Hvilke restriktioner kommer der for den fortsatte brug samt vedligeholdelse af sporene?. De forvaltningsplaner der ligger for Fussingø og Grib Skov lægger jo ikke op til at sporene kan vedligeholdes eller udbygges?

Vi bruger både sporene til undervisning og i elevernes fritid - det er i høj grad vores "klasselokale". Mange elever vælger netop Rebild Efterskole pga. de fantastiske MTB spor og rammer for friluftsliv vi har i skoven. Eleverne deltager også i arbejdsdagene som sporlauget afholder, og det har stor værdi for eleverne. De lærer at sporene ikke kommer af sig selv, og de kan tage viden og færdigheder med sig hjem.

Vi er bekymrede for de store græssere som vi potentielt kan møde på og omkring sporene. Hvordan er vi stillet ved ulykker? Både i forhold til elevernes sikkerhed, men også for underviserne som står med ansvaret for eleverne? Vi kan reelt blive tvunget til at fravælge områder af sikkerhedshensyn.

Ud over MTB linjen bruges skoven selvfølgelig også af alle øvrige elever - det være sig i forbindelse med løb og o-løb, overnatninger, afvikling af events (MTB-løb/alm. motionsløb). Her vækker det også bekymring hvis der kommer omfattende begrænsninger i forhold til i dag. Specielt hvis det kommer til at betyde at en stor del af aktiviteterne skal placeres i yderskovene, hvor man må forvente at brugertrykket vil blive markant højere end i dag.

Som skole i lokalområdet stiller vi os, sammen med alle øvrige interessenter i området, også en anelse undrende over den hurtige proces med manglende dialog og brugerinddragelse. .

På vegne af Rebild Efterskole

Lærer Mikkel Lybæch

Lærer Sanne Svendsen

Til MOF fra Friluftsnævnet Rold Skov

Bilag 3 - Uddrag af de indsigelser der er indsendt fra foreningerne til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Forstander Troels Schrøder

Til:

Skørping d. 10.11.2021

Naturstyrelsen Himmerland

Møldrupvej 26

9520 Skørping

mail: him@nst.dk

Vedr. indsigelse mod udpeging af Rold Skov som naturnationalpark

Vi vil fra Rold Skov MTB's side hermed gerne gøre indsigelse mod udpeging af Rold Skov som en af de resterende 10 udpegede områder til naturnationalpark.

Rold Skov MTB blev etableret i 2008, er lokalområdets største MTB-klub og tæller d.d. 214 medlemmer, heraf 62 ungdomsmedlemmer. Klubben er licensklub under DCU og dækker dermed både elite- og breddemedlemmer, og drevet udelukkende af frivillige og ulønnede leder og trænere.

Rold Skov MTB er hjemmehørende i Skørping. Dog er klubbens medlemmer bosat i hele regionen fra Nørresundby i nord, til Viborg i syd, fra Farsø i vest til Øster Hurup i Øst.

Alle klubbens træninger foregår i Rold Skov. Klubben har to gange ugentligt klubtræninger for alle hold, dvs. 4 ungdomshold og 5 seniorhold. Derudover afholdes jævnligt træninger i weekender.

Rold Skov MTB ser store udfordringer for klubbens aktiviteter hvis Rold Skov udpeges til naturnationalpark. I det følgende vil vi redegøre for hvorfor vi ser vores aktivitetsmuligheder væsentligt begrænset.

1. Konsekvenser af udsætning af store græssere

Rold Skov er en tæt og kuperet skov med forholdsvis dårlige oversigtsforhold på sporene. Det vil derfor være en reel risiko for farlige situationer ved mødet mellem MTB-rytter og de store græssere, og det vil være umuligt at overholde afstands anbefalingerne til de store græssere.

Rold Skov MTB ser også en udfordring i under MTB-kørsel at overholde adgangs anbefalingerne ved færdsel blandt fritgående dyr. Det er ikke foreneligt med MTB-kørsel at færdes stille og undgå pludselige bevægelser.

Den andel af befolkningen der er utrygge ved at færdes blandt store græssere, må også forventes blandt Rold Skov MTB's medlemmer. Dette vil have stor påvirkning på deltagelsen i klubbens træninger og på sigt medlemstallet.

2. Mulighed for rekruttering af trænere til ungdomsholdene

Rold Skov MTB forudser at de uafklarede ansvarsforhold der foreligger når en træner, under ansvar, tager et hold voksne eller børn, med ind i en indhegning med fritgående græssere, vil gøre det meget vanskeligt at rekruttere trænere. De frivillige trænere er helt afgørende for klubbens virke, men det vil være vanskeligt at finde de trænere der ønsker at påtage sig ansvaret for at deltagerne på det hold han/hun har ansvaret for overholder adgangs anbefalingerne jf. pkt. 1.

3. Mulighederne for afholdelse af løbsarrangementer

Det fremgår af forvaltningsplanerne for Grib Skov og Fussingø at de helt store arrangementer ikke længere vil kunne afholdes. Det fremgår også at tilladelser til øvrige arrangementer gives med baggrund i hensynet til naturen og dyrene. Derfor er det også beskrevet, at det må forventes at mulighederne for tilladelse mindskes efterhånden som naturværdierne stiger.

Det vil være en trussel for Rold Skov MTB's eksistens hvis vi ikke længere kan afholde løbsarrangementer. En meget væsentlig del af klubbens økonomiske grundlag kommer fra indtægter ved afholdelse af løb. Selv blot en begrænsning af disse muligheder vil have alvorlige konsekvenser for klubbens drift og muligheder for at udvikle MTB-sporten i lokalområdet.

4. Ingen mulighed for udvikling/opretholdelse af områdets MTB faciliteter

Rold Skov er en af kronjuvelerne for MTB-sporten i Danmark. Det skyldes først og fremmest det meget kuperede terræn som giver helt unikke muligheder for at bygge spændende og udfordrende spor. Det meget varierede spornet omfatter alle sværhedsgrader, hvilket har stor betydning for en klub som Rold Skov MTB for at kunne tiltrække og fastholde medlemmer på alle niveauer. Særligt de seneste år er spornettet blevet udviklet meget, hvilket også afspejler sig i at Rold Skov MTB i år (2021) for første gang nogensinde i området har afholdt et internationalt løb. Samme lokation er i 2022 udvalgt som venue for DM i MTB.

Denne udvikling, som er foregået i tæt og fantastisk samarbejde med den lokale naturstyrelse, vil ikke længere kunne foregå i en nationalpark.

Det er en kendt fra andre MTB-områder at store græssende dyr er særdeles skadelige for MTB-spor. Dette, særligt i kombination med naturlig hydrologi, øger markant behovet for vedligehold af sporene. Det er uafklaret hvorvidt og i hvilket omfang sporene må vedligeholdes og evt. omlægges hvis hydrologien gør det nødvendigt. Der er så vidt vi kan se heller ikke afsat midler til det.

Uden mulighed for udvikling og vedligehold af spor, vil MTB-sporten langsomt afvikles når sporenes stand efterhånden forfalder og sporene ikke er tidssvarende.

5. Trængsel og konflikter i evt. kompenserende arealer

Den foreslåede udpegning i Rold Skov omfatter 70% af de statslige arealer. De resterende 30% er fragmenterede små stykker beliggende i umiddelbar nærhed af Skørping. Disse

arealer er naturligvis også dem der i dag primært anvendes af byens almindelige borgere til daglige gåture, hundeluftning mv. Områderne har allerede i dag et forholdsvist højt brugertryk.

MTB-sporene i Rold Skov oplever allerede i dag et stærkt stigende brugertryk efter at fredningssager og rewilding-drift har reduceret MTB-mulighederne stærkt omkring Aalborg. Det vil ganske enkelt ikke være muligt at samle mange forskelligartede brugergrupper og aktiviteter der i dag er på statsskovens 2300 ha på de 30% der ligger uden for forslaget til udpegning. Alle erfaringer viser at, en samling af mange forskellige brugergrupper på et lille areal i en bynær skov giver konflikter og u hensigtsmæssig adfærd. Områderne er derudover ikke relevante som kompenserende arealer for MTB-sporten, da de ikke besidder den topografi der er særlig for de arealer der inddrages i naturnationalparkens område.

Rold Skov MTB vil også gerne udtrykke kritik af den manglende inddragelse, af lokale aktører inden selve udpegningen. Vi finder det foreliggende detaljeniveau på kortlægning af det enormt omfangsrige og varierede friluft- og foreningsliv i Rold Skov, helt utilstrækkelig som baggrund for en vurdering af konsekvenserne. I en skov med et brugertryk og diversitet som Rold Skov vil en sådan kortlægning være helt afgørende for beslutningen om en evt. udpegning.

Helt overordnet ser Rold Skov MTB ikke muligheder for at rumme MTB-sporten på forenings- og konkurrenceplan i en relevant form, i en udpegning af naturnationalpark- Rold Skov MTB vil derfor anbefale at Rold Skov ikke udpeges i den foreslåede form, men at der i stedet indgås dialog med Rebild Kommunes Grønne Råd's forslag til naturområde, for på den måde at gøre den helt nødvendige indsats for at øge biodiversiteten i Danmark og Rebild Kommune.

Bestyrelsen i Rold Skov MTB

Att: Naturstyrelsen Himmerland

Indsigelse omkring mulig naturnationalpark i Rold Skov fra MTB Rebild Bakker

Dette indlæg er skrevet på vegne af MTB Rebild Bakker. MTB Rebild Bakker er en lokalt forankret mountainbikeklub med 49 medlemmer. Vi ønsker at udtrykke vores bekymring for begrænsninger i vores fremtidige brug af Rold Skov i forbindelse med en eventuel kommende naturnationalpark (NNP).

Denne bekymring bygger blandt andet på erfaringerne fra allerede etablerede NNPer eller i NNPer, der er på vej.

1. Trængsel i yderskovene og mangel på alternative områder:

Vi er bekymrede for at mange af de utallige brugere og brugergrupper vil flytte eller være tvunget til at flytte en del af deres aktiviteter ud i yderskovene (områderne uden for hegnene). Dette vil give et stort pres og publikumstryk på disse områder. Det vil desuden være svært at finde alternative områder at kunne tilbyde brugere, da skoven er omkranset af privatejede skove.

Dette skal ses sammen med, at mange muligheder for MTB i forvejen er blevet indskrænket i Aalborgområdet og i den nærliggende NNP i Fussingø. Dette kan fremover give et øget tryk af MTB i Rold Skov, der jo ligger centralt i Himmerland

2. Etablering af nye supplerende spor og vedligeholdelse af allerede etablerede spor:

Vi er bekymrede for, at man ikke fremover vil kunne etablere nye MTB-spor i indskovene, og det vil være svært at vedligeholde og bibeholde allerede etablerede spor på grund af en kommende dynamik i naturen i skoven. Samtidig er vi bekymrede for at stier og spor, der ikke er afmærkede, vil forfalde og forsvinde på grund af den førnævnte dynamik. Klubber og frivillige har brugt mange timer og et stort beløb på etablering af sporene.

3. Store græssere:

Vi er bekymrede for, at et aktivt fritidsliv ikke er foreneligt med store græssere i NNP. Her vil der nemt kunne opstå konflikter mellem dyr og brugere. Frygten for de store dyr vil kunne få mange af klubbens medlemmer til at fravælge indskovene. Dette vil på sigt også kunne hæmme rekrutteringen af nye medlemmer og dermed et tab i folkesundheden. En stor del af klubbens aktiviteter foregår med lys i mørket. Dette vil på sigt kunne være umuligt at gennemføre grundet de store græsseres tilstedeværelse.

4. Store arrangementer:

Vi er bekymrede for udmeldingen om, at store arrangementer i fremtiden ikke kan lade sig gøre. Disse er et vigtigt grundlag for klubbens økonomi og et socialt samvær med ligestillede på tværs af landet.

5. Processen:

Vi er bekymrede for processen, forløbet og den derafkommende mangel på indflydelse. Vi mener ikke, at brugerne er blevet inddraget i planerne, og vi blevet præsenteret for disse alt for sent.

6. Den lokale naturstyrelse og forslaget fra det Grønne Råd i Rebild Kommune:

Det skal kraftigt pointeres, at MTB Rebild Bakker har og altid har haft et godt og givende samarbejde med den lokale afdeling af Naturstyrelsen. Dette, tror vi også, vil fortsætte i fremtiden, hvilket vi er sikre på kan udmøntes i et alternativ til NNP, hvor der både er plads til et aktivt fritidsliv for alle og biodiversitet. Her vil vi kraftigt udtrykke vores støtte til Rebild Kommunes Grønne Råds forslag for Rold Skov og Lindenberg Ådal.

På vegne af MTB Rebild Bakker
Bestyrelsen

Til MOF fra Friluftsnæværk Rold Skov

Bilag 3 - Uddrag af de indsigelser der er indsendt fra foreningerne til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Islandshesteforeningen Isafold ønsker at gøre indsigelse imod de nuværende planer om etablering af Naturnationalpark I Rold Skov.

Ryttere er i forvejen en af de grupper med færrest rettigheder hvad angår færdsel i naturen.

Hvor fodgængere stort set må færdes overalt, så er vores rettigheder ret begrænsede.

I statsskovene har vi dog lov til og mulighed for at færdes og det er denne mulighed vi ønsker fortsat at være sikret.

Alternative arealer til friluftsliv i omkringliggende private skove, vil ikke nødvendigvis indbefatte ryttere og kuske.

Vi nærer desuden en bekymring for den fare et møde med evt udsatte dyr i området vil kunne udgøre.

Vildtet, som lever i skoven og som vi ryttere ofte er heldige at opleve på helt tæt hold, da vores heste ikke skræmmer det, har vi altid opfattet som uproblematisk at dele Skov med.

Men andre store græssere, som f.eks. heste, som er territoriale, kan udgøre en stor fare for ridende. En hingst, der u sit territorie får færden af en hoppe I brunst vil kunne forårsage stor skade på både hest og rytter.

Venlig hilsen Pia Steensen, formand for Islandshesteforeningen Isafold

**Høringssvar til mulig udpegnings af Rold Skov til Naturnationalpark
Fra Rold Skov division, Det Danske Spejderkorps's grupper i Himmerland.**

DDS i Himmerland omfatter 15 grupper (Rold Skov division)

Grupperne bruger skoven i større eller mindre omfang. De tre grupper i henholdsvis Støvring, Arden og Skørping bruger skoven oftest til korte møder. Alle grupperne bruger skoven til store og små ture, med og uden overnatning. Der er 800 medlemmer i grupperne. Ofte har vi også en del forældre med på gåture.

Udpegningsprocessen

DDS i Himmerland mener, at udpegningsprocessen foregår alt for forhastet, og uden nogen reel inddragelse af berørte foreninger, brugergrupper og lokalsamfund.

Vi har i Rold Skov tradition for et fremragende samarbejde mellem Naturstyrelsen Himmerland og de lokale spejdergrupper. Og vi er uforstående overfor, at man ikke i forbindelse med udpegningsprocessen gør brug af disse lokale erfaringer og samarbejder. Spejderne opfordrer derfor til, at den planlagte udpegningsproces i december udskydes, og der i stedet indføres en fase med reel lokal inddragelse og involvering, så der kan findes gode, lokale løsninger, der tilgodeser både natur, friluftsliv og lokalsamfund baseret på en tilbunds-gående analyse af brugen.

Naturnationalparker som koncept

Vi er stærkt bekymrede over, at friluftslivet i lovgrundlaget for naturnationalparkerne (NNP'erne) ikke på nogen måde er sikret selvstændige rettigheder til opretholdelse og udvikling af aktiviteter indenfor NNP-området eller i kraft af en forpligtelse til at anvise kompensierende arealer og tiltag.

Det betyder, at der er åbnet for en udvikling, hvor alt aktivt friluftsliv med tiden kan fortrænges fra NNP'erne, under henvisning til naturkvaliteter og/eller de græssende dyr. Det kan ikke være i samfundets interesse at skabe så stor usikkerhed om den fremtidige benyttelse af de store arealer.

Vi finder det desuden stærkt problematisk, at NNP'erne alene udpeges i statsskovene, som er et fælles samfundsgode, og de eneste naturområder hvor befolkningen frem til nu har været sikret fri og lige adgang.

Vi gør desuden opmærksom på, at det friluftsliv som jf. Naturstyrelsens hjemmeside planlægges fremmet i NNP'erne, alene handler om det betragtede friluftsliv. Det aktive friluftsliv nævnes alene i forbindelse med begrænsninger.

NNP-forslaget for Rold Skov

Rold Skov er det eneste større offentlige naturområde i hele Himmerland og det sydlige Vendsyssel, som ikke allerede er omfattet af adgangsbegrænsninger.

Rold Skov har derfor afgørende betydning for at vi kan afvikle større og mindre spejderløb. Bandet andet Impesa, som er et tværkorpsligt spejderløb. Trawaxa og Wasa Wasa er to andre spejderløb, der begge har mere end 50 år på bagen. Wasa Wasa indgår i en landsdækkende konkurrence.

Til MOF fra Friluftnetværk Rold Skov

Bilag 3 - Uddrag af de indsigelser der er indsendt fra foreningerne til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Vi er bekymret for muligheden for afholdelse af store lejre på Jamborettepladsen og mindre på Klodholm.

Adgangen til at afholde St. Økssø sejladser frygter vi også vil forsvinde.

DDS arbejder med princippet om at unge leder unge. Her kan vi godt være bekymret for at en ung leder skal håndtere fritgående dyr og de unge mennesker vedkommende har med.

Vi har ofte spejdere ud og gå lange tur i mindre grupper (5-10 personer). Det kan være 20-100 km, med og uden overnatning. Og oftest uden en voksen.

Dertil kommer, spørgsmålet om ansvar i forbindelse med ulykker, spejderledere mv. der færdes med børn og unge i områder med udsatte græssere, ifalder ansvar for deltagerne. Hvis ikke denne ansvarsproblematik ændres, vil det kunne forhindre foreningerne i at udføre det store og vigtige børne- og ungdomsarbejde, som foregår i dag.

Vores synspunkt er der for at udpegningen af så stor del af Rold Skov til NNP vil give os udfordringer i forhold til vores aktiviteter.

Med spejderhilsen og på vegne af spejderne i Rold Skov division.

Peter Bobach
Leder i Skørping Gruppe

Til Naturstyrelsen Himmerland

Rold Skov Skiklubs bemærkninger til den mulige udpegning af Naturnationalpark i Rold Skov

Skørping, 07.11.2021

Vi har i Rold Skov Skiklub følgende bemærkninger og bekymringer i forhold til en mulig udpegning af Naturnationalpark i Rold Skov:

Vi har et unikt løjpenet for langrend i Rold Skov, som er udviklet i samarbejde mellem Rold Skov Skiklub, Rold Skov Skilaug og Naturstyrelsen Himmerland. Løjpenettet er samlet set 21 km, herunder Vedstedrunden på ca. 3 km, der som den eneste skiløjpe i Danmark går i sit eget tracé.

Når vi har sne og løjper, kommer skiløbere fra nær og fjern og nyder vores fantastiske natur på langrendsski.

Vi har i Rold Skov Skiklub en række bekymringer for, hvilke konsekvenser det vil få for vores sport, hvis der udpeges en Naturnationalpark med den foreslåede afgrænsning:

Hegn:

- Hegnet om en mulig kommende naturnationalpark vil hindre den nemme adgang til løjpenettet for langrendsløjper i Rold Skov
- Skilløjperne krydser ind og ud af den foreslåede indhegning langs Rebild Kirkevej
- Det er derfor vigtigt for Rold Skov Skiklub, at der etableres mulighed for at både løjpemaskinen og skiløberne kan krydse hegnet. Klaplåger er i den sammenhæng ikke en mulighed.

Vedligehold af løjper

- For at opretholde et godt løjpenet, er det nødvendigt at spor kan klippes og træer beskæres, for at opnå et dækkende snelag.
- Hvis Rold Skov udpeges til Naturnationalpark og "urørt skov" frygter vi tilgroning af løjpenettet og manglende mulighed for nødvendig vedligeholdelse af løjper.

Løjpenet og store græssere

Bilag 3 - Uddrag af de indsigelser der er indsendt fra foreningerne til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

- **Løjpetracéerne forventes ødelagt af kreaturer, både sommer og vinter, og ikke mindst i perioder med sne og skiløjper – da kreaturer naturligt vil gå der, hvor der er mest fremkommeligt.**
- **Store kreaturer vil desuden skabe utryghed blandt mange brugere, også skiløbere.**
- **Skiløb foregår i sagens natur i den mørke tid. Og når sneen endelig falder, benyttes løjperne både dag og aften. Skiløb i mørke evt. med pandelampe, vil være problematisk og utrygt med løse kreaturer.**

Øget trafik uden for Naturnationalparken

- **med nuværende forslag til hegnslinje ligger Rold Skovs hovedløjpe, Vedstedrunden udenfor naturnationalpark området.**
- **Det må forventes at netop denne del af skoven vil opleve markant flere brugere, enten fordi aktiviteter flyttes ud af Naturnationalparken, eller fordi folk er utrygge ved at færdes blandt de store græssere.**
- **Rold Skov Skiklub er bekymret for, at det dermed vil blive umuligt at opretholde Danmarks eneste skiløjpe i eget tracé.**

Rold Skov Skiklub har på baggrund af ovenstående svært ved at se, hvordan udpegning af en Naturnationalpark kan være forenelig med Skiklubbens – og mange andre foreningers – aktiviteter.

Vi anbefaler derfor, at området ikke udpeges til Naturnationalpark.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen i Rold Skov Skiklub

Formand Mikael Jacobsen

Ottrup Bakker 9

9520 Skørping

Til MOF fra Friluftnetværk Rold Skov

Bilag 3 - Uddrag af de indsigelser der er indsendt fra foreningerne til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Peter Kjær, Støvring Løbeklub

Jeg frygter at vi ikke kan komme til at, lave fælles løbeture om morgenen eller sen eftermiddag i sommer og vinter, hvor vi laver, fælles natløb med pandelamper, og hvor vi griller f.eks. morgenmad og aftensmad, alt dette frygter vi ville forsvinde.

Vi laver også nordjysk trail cup i Rebild bakker/ rold skov, hvor man løber på alle de høje bakker i februar måned, med over 300 deltager, vi frygter at man ikke kan komme til at lave disse løb og arrangementer i fremtiden.

Med venlig hilsen

Peter Kjær

Hjortholmvej 69

Formand støvring Løbeklub.

9530 Støvring

Miljøministeriet
Departementet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

12. november 2021

Sendt til: nst@nst.dk d. 12.11.2021

DGIs bemærkninger til udkast til bruttoliste med de 21 forslag til placeringer af op til ti naturnationalparker og tilhørende vurderinger.

DGI bakker op om naturnationalparker med bedre natur og bedre biodiversitet. DGI er dog bekymret for negativ indvirkning på mulighederne for adgang og friluftsliv ved indsatsen for øget biodiversitet, særligt på grund af hegning og udsætning af store græssere. DGI ser det som vigtigt, at hegning og fritgående husdyr ikke vil komme til at begrænse danskerne adgang til et aktivt idræts- og fritidsliv i vores fælles natur.

Naturen er danskernes foretrukne sted at være aktiv

Brugen af naturen til aktiviteter og fællesskaber er vokset markant over de seneste årtier, og naturen er i dag det sted, hvor flest voksne danskere dyrker en eller flere af deres motions- og idrætsaktiviteter¹.

Frivillige idrætsforeninger såvel som selvorganiserede motionsaktiviteter samler danskere i sunde og meningsfulde fællesskaber omkring idrætsaktiviteter i naturen, herunder løbere, orienteringsløbere, gå-hold, vandrefællesskaber, cyklende, ridende m.v. Skovene og naturen bruges desuden til afholdelse af mange idrætsevents på alle niveauer.

Seneste rapport fra Idrættens Analyse Institut viser tydeligt at naturen er voksne danskernes foretrukne rum til idræt og motion.

https://www.idan.dk/nyhedsoversigt/nyheder/2021/b454_naturen-er-fortsat-en-populaer-arena-for-motionsaktiviteter/?fbclid=IwAR2hwl0VeMCiW_EiC3ffevdZr14HF2guR40TM2Bxlm3VBzRa-JTmlU-II80

Generelle bemærkninger

DGI noterer sig, at de retslige rammer for etablering og forvaltning af naturnationalparker er blevet tilføjet som et selvstændigt kapitel i Naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelsesloven angiver i sin formålsbestemmelse, at loven særligt har flere ligestillede formål:

- at beskytte naturen med dens bestand af vilde dyr og planter samt deres levesteder og de landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier,
- at forbedre, genoprette eller tilvejebringe områder, der er af betydning for vilde dyr og planter og for landskabelige og kulturhistoriske interesser, og
- at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen samt forbedre mulighederne for friluftslivet.

DGI finder det positivt, at det netop er disse overordnede formål, der skal indramme etablering og forvaltning af de kommende naturnationalparker.

Offentlighedens adgang til naturnationalparkerne skal sikres og fastholdes. Dette er afgørende for DGI. Det gælder ikke kun de lovmæssige rammer for adgang, men i særdeleshed den reelle adgang.

Barrierer, der sænker befolkningens reelle adgang til naturnationalparkerne bør undgås. Barrierer for den reelle adgang kan være foranstaltninger som manglende sikring og fortsat vedligehold af den rekreative infrastruktur. Det kan være hegn og udsatte husdyr som køer, heste, elge og bison

¹ I "Danskernes Motionsvaner" (IDAN 2016) fremgår det bl.a., at naturen er det mest populære sted at dyrke sine aktiviteter (44 pct. angiver, at de dyrker én eller flere af deres aktiviteter i naturen).

eller indskrænkning i muligheder for organiserede idræts- og friluftslivsaktiviteter og foreningers og eventarrangørers muligheder for at afholde arrangementer i områderne.

Erfaringer med eksisterende hegninger med store græssere viser tydeligt en indskrænkning i offentlighedens reelle adgang, i særdeleshed for det organiserede foreningsliv. Et godt eksempel er Bisonskoven på Bornholm, som besøges af op mod 100.000 turister om året, men den lokale befolkning og ikke mindst det lokale foreningsliv har fået indskrænket deres lovlige og reelle adgang betragteligt i Bisonskoven. Det lokale foreningsliv kan efter Bisonskovens etablering ikke få tilladelser til arrangementer i området, der kan ikke laves foreningsaktiviteter, og befolkningens lovlige adgang i henhold til Naturbeskyttelsesloven er ligeledes reduceret væsentligt, f.eks. er der forbud mod fri fladefærd, og det er ikke tilladt at larme eller at løbe. Sikkerhedsafstand på mindst 100 meter kan nok accepteres i en mindre indhegning, men i de kommende naturnationalparker med hegninger i større skovområder vil det ikke kunne fungere i praksis på grund af manglende oversigt og tiltagende besværet færdsel i skovbunden når skoven bliver "vildere".

Erfaringer fra både ind- og udland viser samtidig, at hegn og græsning ikke er problemfrit, når der samtidig er et aktivt friluftsliv. Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning sammenfatter således: *"Naturpleje med store græssende dyr har dog samtidig vist sig ikke at være helt uproblematisk, specielt ikke når den anvendes i områder, der også er forbundet med rekreative interesser. I Danmark var der i 2017 et dødsfald og flere personskader som følge af uheldige møder mellem kvæg og motionister/hundeluftere².*

I både 2020 og 2021 har vi igen set ulykker med kvæg der har angrebet borgere på Naturstyrelsens arealer, i nogle tilfælde endda med alvorlig livstruende personskade.

Lokale løsninger og friluftsliv

Lokal borgerinddragelse og involvering af lokale aktører og foreninger er essentielt for naturnationalparkenes fremtidige succes. DGI mener klart, at processen med Naturnationalparker går alt for hurtigt. Det er tydeligt, at særligt hegn med store græssere er den knast der skaber modstand. Det er uheldigt for processen, at netop det redskab som organisationer, kommuner, og lokale gerne vil diskutere, nemlig hegning og store græssere, ikke er til diskussion, men allerede er endeligt besluttet på Christiansborg forud for en egentlig inddragelse af organisationer og lokale. Resultatet er, at både kommuner, organisationer og lokale med rette føler at de ikke bliver reelt inddraget. Den fremtidige succes opnås bedst, hvis befolkningens muligheder for god adgang og et rigt friluftsliv understøttes i naturnationalparkerne og der sikres opbakning til gode lokalt forankrede løsninger.

Særligt bynære statsskove er meget vigtige rekreative områder med markant brugertryk. DGI foreslår, at bynære statsskove i udgangspunktet ikke udpeges til naturnationalparker. Statsskovene har væsentligt bedre sikret adgang end private skove, og mulighederne for forenings- og fællesskabsaktiviteter og ikke mindst mulighederne for at få tilladelser til at afholde arrangementer er bedre i statsskovene. Statsskovene er derfor af overordentlig stor betydning for en bred vifte af friluftslivsaktiviteters eksistens, fx cykelløb, løbevents, spejderløb, orienteringsløb, rollespil etc. DGI vil på det kraftigste opfordre til, at foreninger og fællesskaber sikres fortsat mulighed og tilladelser til at afholde arrangementer og events i de kommende naturnationalparker såfremt de etableres på arealer hvor disse essentielle aktiviteter foregår i dag.

Hegn og udsatte dyr

DGI anbefaler en restriktiv tilgang til hegning og udsætning af store græssere i alle naturnationalparkerne. I de tilfælde hvor der udsættes husdyr under hegn, skal der sikres gode og tilgængelige adgangsveje i og til området. Der bør i videst mulige omfang vælges ikke-opsøgende vilde hjemmehørende arter som hjortevildt, ikke bison, elge og husdyr som køer og heste.

Konkrete problematikker vedr. sikkerhed og ansvar for organiseret idræt- og friluftsliv:

- Kan spejderlederen på 15 år medbringe fire yngre spejdere på spejdertur i deres lokale naturnationalpark, når skiltningen anbefaler, at børn skal være ifølge med voksne, og at der

² Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning (IGN), Københavns Universitet: 2020. https://static-curis.ku.dk/portal/files/237043761/Notat_Friluftsliv_og_gr_ssende_dyr_web.pdf

anbefales rolig gang uden høje lyde og pludselige bevægelser? Hvis der sker en ulykke mellem udsatte husdyr og spejderne på tur, hvem har så ansvaret? Spejderlederen på 15 år?

- Hvis en pædagog på tur med fx børnehavebørn kommer ud for en ulykke med bissende kvæg, og et eller flere af børnene kommer til skade, er pædagogen så eneansvarlig i situationen? Kan pædagogen blive gjort personligt ansvarlig for at have bragt børnene i den farlige situation?
 - Hvordan skal kommuner agere i forhold til instrukser til lærere, pædagoger, foreningsliv i de nye naturnationalparker, fx blandt udsatte køer og heste, når adgang er på eget ansvar, og ejers anvisninger skal følges? Vi forudser, at kommunerne bliver nødt til at vise rettidig omhu og good governance og indskrænke personale og foreningers muligheder for sikkerhedens skyld, hvilket vil give betydelige begrænsninger i adgang for institutioner og betydelige begrænsninger for foreningsliv, friluftsliv og organiserede aktiviteter.
 - I dag er der store problemer med løse hunde overalt i vores samfund. Kvægs reaktion på hunde i snor og især løse hunde er udløsende faktor ved størstedelen af ulykker med fritgående husdyr på Naturstyrelsens arealer. Eksempelvis ulykken på Helgenæs, hvor en dame i tresserne fik livstruende skader og var indlagt længe på intensiv efter at være blevet trampet ned af naturplejekvæg. Dette problem vil ikke forsvinde med oprettelsen af naturnationalparker og vil være en betydelig risiko for borgere, grupper og det organiserede foreningslivs aktiviteter. Risikoen er, at de uforvarende kommer i farlige situationer fx pga. andre besøgendes løse hunde, eller forkerte opførsel. Eksemplet fra Helgenæs viser tydeligt, at en gåtur med familien hurtigt kan udvikle sig til en livstruende situation, og at ingen i efterspillet vil tage ansvar. Den forulykkede kvinde vurderes af Naturstyrelsens jurister til selv at være en del af skylden for ulykken på trods af at hunden var ført af andre naturgæster. Naturstyrelsen har afvist at kunne holdes erstatningsansvarlig.
 - Naturstyrelsens forslag til de 23 potentielle områder er primært skovområder ofte med dårlig sigtbarhed på grund af bevoksning, løv mv. Den dårlige sigtbarhed vil uvægerligt resultere i pludseligt opståede situationer, hvor besøgende uforvarende fx i løb, eller på cykel vil kunne stå midt i en flok af udsatte husdyr – med farlige situationer til følge.
 - Vil foreningernes børnehold kunne færdes sikkert? Eksempelvis orienteringsløb, hvor børn løber uden voksne? Mountainbikeklubber, hvor børnene fx kører korte runder uden en voksen? Folkeskoleklasser, der nyder idræt i skoven? Baseret på forvaltningsplanerne for de første naturnationalparker er det DGI's vurdering at børns nuværende aktiviteter i områderne vil blive stærkt begrænset.
- **Øvrige bemærkninger**
- DGI undrer sig over, at det under Miljøministeriet eksisterende Adgangsforum ikke på noget tidspunkt har været inddraget eller spurgt til råds i forberedelsen af hverken Natur- og Biodiversitetspakke, naturnationalparkerne eller det relaterede lovforslag. Der har kun været afholdt to møder inden for de seneste mange år: henholdsvis den 5. september 2016 og d. 19. januar 2019. Adgangsforum kunne have kvalificeret forarbejdet til naturnationalparkerne, i særdeleshed arbejdet med adgang og friluftsliv. Forløbet til nu og de præsenterede forvaltningsplaner indikerer at der nu i langt højere grad end tidligere er brug for drøftelser i Adgangsforum.
 - IUCN: DGI anbefaler, at Miljøministeriet ikke søger at få naturnationalparkerne kategoriseret under IUCN-krav. Særlig beskyttelse af truet flora eller fauna bør kunne håndteres in-

den for Naturbeskyttelseslovens § 27. DGI vurderer, at kravene til IUCN's kategori I b potentielt vil medføre store begrænsninger af offentlighedens adgang og store begrænsninger for visse friluftaktiviteter samt en problematisk indskrænkning af infrastruktur til friluftsliv.

Bemærkninger til de 21 forslag til mulige Naturnationalparker

DGI vil på det kraftigste fraråde, at følgende områder bliver udpeget til Naturnationalparker:

1. Tisvilde Hegn
2. Bidstrupskovene
3. Pamhule Skov
4. Svanninge Bakker
5. Rold Skov
6. Søjhøjlandet
7. Teglstrup Hegn

Områderne har særdeles mange aktive rekreative brugere og borgere, som ikke har andre sammenlignelige offentlige skove at tage til i nærheden. Konsekvenserne ved hegn og store græssere i særligt disse områder vil have en stor negativ indflydelse på de lokale foreningers muligheder for et aktivt idræts- og friluftsliv.

Pædagoger, folkeskolelærere, naturvejledere, trænere fra frivillige foreninger, spejderledere og guider har et udvidet ansvar for dem, de tager med ud på tur. Med ansvar følger nødvendigvis et forsigtighedsprincip og vurdering af risiko for den pågældende tur og mulige situationer. Med det in mente, vil de nye naturnationalparker sandsynligvis hegne størstedelen af de organiserede idræts- og friluftslivsaktiviteter ude, da aktiviteterne ikke kan gennemføres under hensyntagen til de gode råd der pt. er udarbejdet for færdsel i indhegninger med store græssere (her henvises til Naturstyrelsens nødvendige sikkerhedsskiltning ved indhegninger med udsatte husdyr).

DGIs Landsdele har været kontaktet og er blevet bedt om at kommentere ift. deres lokal-kendskab. Desværre var tidsfristen for indsendelse af bemærkninger så kort, at det ikke har været muligt for alle Landsdele at indsende rettidigt.

Der er indsendt følgende bemærkninger:

DGI FYN

"Fra ministeriets oversigtsliste over arealer, anses den rekreative udnyttelse af arealerne i Faaborg-Midtfyn Kommune (FMK) for "høj" – og "moderet" på Langeland.

Aktivitetstviften i FMK er bred men omhandler helt centralt MTB, gang/løb – herunder orienteringsløb, naturlegeplads, skiløb, m.v. – området er samtidig et centralt element i FMK's profilering som "Outdoor kommune".

Iflg. lokal kilde på Langeland, er det ligeledes vurderingen at motions- og bevægelsesaktiviteter ikke er stærkt udfordret. Det angives at området, ud over at være græsningsareal for vildheste, især anvendes til kystaktiviteter – overvejende lystfiskeri. Hot-spots for idræt og motion og outdoor udfoldes på de kanter især i områderne mod nord, omkring Bagenkop og Ristinge. Igen har vi som i FMK såvel projekter som aktiviteter i samarbejde med medlemsforeninger i de to sidstnævnte lokaliteter.

DGI Midt-og Vestsjælland

- Hvilke aktiviteter har I, i jeres Landsdelsforeninger i de udpegede områder på bruttolisten?
 - MTB, løb
- Hvilke foreninger eller faciliteter kender I til i de pågældende områder?
 - Foreninger: MTB foreninger og Løbeforeninger.
 - Faciliteter: MTB spor, Løbestier
- Hvilke arrangementer, stævner, løb eller foreningsaktiviteter finder sted i dag i de pågældende områder?
 - MTB løb, Løbeevents/crossløb
- Er der andre lokale problematikker i forhold til ændret formål og brug af de udpegede områder som I kan se?
 - Andelen af offentlig skov er meget begrænset i vores geografi, så det vil være ekstra sårbart at mindske tilgængeligheden for udfoldelse af aktiviteter i Bidstrupskovene.

Særlige bekymringer fra den lokale mountainbike og sporbyggerforening i Bidstrupskovene:

Den lokale cykelklub MUDnRACE sidder med en række bekymringer omkring NNP, og kan netop se, at der bliver foreslået en mulig NNP i Bistrupskovene. Vi har meget lidt stats- og kommunal skov i vores landsdel, og derved vil en eventuel NNP kunne ramme os hårdt. Bekymringerne bliver ikke mindre af at den lokale klub ikke kan få svar på en række spørgsmål som vedrører MTB-rytterne som dyrker sin idræt i en eventuel kommende NNP.

Spørgsmål fra foreningen:

1. MUDnRACE, den lokale MTB-forening ved Bistrupskovene står for alt sporarbejdet. Hvordan vil de være stillet, hvis skoven bliver udvalgt til en NNP? Vil de kunne omlægge sporet, som et sporlaug til tider er nødt til? Vil de forsat kunne gøre brug af maskiner (fx minigraver) til sporbyggerdage? Vil man forsat kunne bruge materialer til sporarbejdet, som ikke er 100 procent naturlige i Bistrupskovene? Helt konkret ved jeg, at de benytter granitskærver til at forstærke sporet med, som de graver ned. Vil dette blive ulovligt?
2. Vil de forsat kunne afholde MTB Løb inden for indhegningen? Vi har for nyligt lige afholdt DGI MTB Cup med stor succes i netop bistrupskovene.
3. Vil det være forsvarligt og ikke mindst sikkert at lave B/U træning inden for indhegningen? Hvis der skulle ske ulykker med de store græssere, hvem vil så have ansvaret? Er det træneren, klubben eller forældrene? Roskilde Mountainbike Klub har en stor og velfungerende B/U afdeling, og de træner fast i Bistrupskovene.
4. Hvordan vil man som MTBer skulle køre i en NNP? Vil det være forbudt at lave hurtige bevægelser eller at larme?

5. Findes der nogle erfaringer om, at store klovdyr kan gøre skade på et MTB Spor? Hvis ja, hvilke?

DGI Sønderjylland:

DGI Sønderjylland er i tæt dialog med lokale foreninger vedr. Pamhule Skov. Holdningen fra en koalition af foreninger der er afhængige af Pamhule Skov til deres aktiviteter, er samlet i nedenstående brev:

"Indhegning af naturen - Det bliver også et nej tak herfra!

Kære Miljøminister Lea Wermelin, Sundhedsminister Magnus Heunicke, Naturstyrelsen Sønderjylland og Haderslev Byråd.

Vi er en del foreninger med lokale frivillige og lokale borgere, som er meget bekymrede for vores skov i Pamhule. Den er livsnerve og centrum for det, vi elsker mest, nemlig vores aktive fritid, hvor vi går ture, løber, cykler, rider, lærer, leger og meget andet i skoven.

Hver uge, året rundt får vi et utal af børn, unge og voksne med ud i naturen for at dyrke motion. Ud over at styrke folkesundheden udvikler vi også robuste fællesskaber, som ingen af os kan være foruden.

Vi er bange for, at de fællesskaber smuldrer for os, hvis Haderslev byråd anbefaler og Miljøministeriet indfører en Naturnationalpark i Pamhule Skov.

De steder, hvor man allerede arbejder med Naturnationalparker, ved vi, at det lukker for udvikling af friluftsliv og særligt faciliteter som fx mountainbikespor. Friluftslivet kommer altid i anden række. Det kan i fremtiden være for farligt at dyrke sin sport eller opholde sig i skoven med børn, da man ikke kan lade dem være uden opsyn i få minutter på grund af store dyr og problemer i forhold til sikkerhed og ansvar i folde med store græssere. Det vil også betyde, at skoven evt. vil være lukket i perioder, så man ikke kan nyde naturen eller dyrke sin sport året rundt.

Naturnationalparker forudser vi vil afholde foreninger helt fra muligheden at afholde events som løb og stævner. Samtidig er det dyrt både for kommunen og foreningerne, når de store dyr slider på og måske ødelægger skovveje, stier og mountainbikespor. Vi har igennem flere år i et godt samarbejde med Naturstyrelsen tilgodeset, at vi kunne være i skoven allesammen. Dette i høj grad i hensyntagen til naturen.

Både Naturstyrelsen Sønderjylland og Haderslev Byråd siger, at I vil det aktive fritidsliv. Vi repræsenterer foreninger, der stortrives og får en masse mennesker i alle aldre op af sofaen, væk fra skærmene og ud i naturen og fællesskabet.

Hvis I indfører eller bakker op om store græssende dyr i et område, hvor der derefter ikke må ændres det mindste på tilstanden, så der ikke kan holdes events eller udvikles på de faciliteter, vi har bygget op gennem mange år, så lukker I samtidig ned for en hel masse menneskers brug af skoven.

I Pamhule har vi ikke mulighed for at flytte andre steder hen, fordi der ikke findes lignende skov i nærheden. Vi frygter, at vi må opgive vores passion, fordi det simpelthen bliver for svært at dyrke den.

Vi tror på, at der er plads til os alle i skoven - både natur og mennesker. Vi har brug for, at I sort på hvidt fortæller os, at vi også kan være i Pamhule i mange år fremover, hvis vi skal bevare gejsten i vores arbejde med at styrke sundheden og fællesskabet i befolkningen.

På vegne af
DGI Sønderjylland
Dansk Rideforbund
Dansk Islandshesteforening
Danmarks Cykle Union
Fodslaw Haderslev
Haderslev Motion
Haderslev Idrætsforening
Hammelev Sogn Ungdomsforening
Hjerteforeningen
Haderslev Triathlon 2000

Team Meins RUNning
Haderslev Idrætssamvirke
Børnehuset Chilli - forældrebestyrelsen
Marstrup Beboerforening
Borgerforeningen for Høptrup og Omegn
Høptrup Marstrup Idrætsforening herunder
HMIF Mountainbike, Funsters og Ung MTB
Signe Marie Plenge, Formand for HMIF Mountainbike"

DGI Storstrømmen:

Her er svar vedr. Ulvshale Skov på Møn.

- Hvilke aktiviteter har I i jeres Landsdelsforeninger i de udpegede områder på bruttolisten? DGI Storstrømmen afholder årligt i samarbejde med en lokal forening motionsløb i området. Derudover afholder vi ca. et par gange årligt en guidet tur med fokus på natur, kultur, svampetur eller lignende.
- Hvilke foreninger eller faciliteter kender I til i de pågældende områder? Der er ingen lokale idrætsforeninger lige i nærområdet. Men flere foreninger fra Stege (7-8 km derfra) bruger ofte området til deres foreningsaktiviteter. Det gælder både Møns Løbe – og Motionsklub og sandsynligvis også spejdergrupper m.fl. Af faciliteter eller mødesteder er der primært tre steder vil jeg mene: 1) campingpladsen, 2) Ulvshale Naturcenter og p-pladsen lige inden broen til Nyord.
- Hvilke arrangementer, stævner, løb eller foreningsaktiviteter finder sted i dag i de pågældende områder? Udover ovenstående aktiviteter kender jeg til et enkelt andet årligt tilbagevendende motionsløb samt mere løst ad hoc brug til f.eks. orienteringsløb osv.
- Er der andre lokale problematikker i forhold til ændret formål og brug af de udpegede områder som I kan se? Der er et stort sommerhusområde lige ved Ulvshale, og stranden er vel nok Møns mest besøgte badestrand. Jeg er ikke bekendt med institutioner, der regelmæssigt bruger området.

DGI Østjylland

Hvilke aktiviteter har I i jeres Landsdelsforeninger i de udpegede områder på bruttolisten?

- Vandring, løb og MTB. Baseret på "heat data" fra motionsapps er der ganske stor aktivitet af cyklende og løbende i Mols Bjerge.
- Natureventyr har lavet ruter netop ved Kalø

Hvilke foreninger eller faciliteter kender I til i de pågældende områder?

- Svært at se på kortet hvordan området er afgrænset. Jeg har primært kendskab til de "blå foreninger" som ikke er påvirket.
- Jeg ved dog at mange løbeklubber og enkelte cykelklubber anvender området til deres træning. Derudover er der rigtig mange familier og særligt fra Aarhus der besøger dette naturområde.

Hvilke arrangementer, stævner, løb eller foreningsaktiviteter finder sted i dag i de pågældende områder?

- Puls 8410 laver hvert år Kaløbet i området. Derudover laver de også nogle af deres træninger i området.

Er der andre lokale problematikker i forhold til ændret formål og brug af de udpegede områder som I kan se?

- Vil være særlig opmærksom på området omkring Kalø. Her kommer rigtig mange mennesker som bruger skovene. Særligt også "naturuvante" som er nye i naturen. Der har indtil nu være flere problematikker med indhegning i Nationalparken og kunne godt frygte at dette kunne blive det samme her.

DGI Nordjylland

DGI Nordjyllands bemærkninger til udkast til bruttoliste med de 21 forslag til placeringer af op til ti naturnationalparker og tilhørende vurderinger.

DGI bakker op om at styrke natur og biodiversitet.

DGI er dog bekymret for negativ indvirkning på mulighederne for adgang, idræts- og friluftsliv ved indsatsen for øget biodiversitet, særligt på grund af hegning og udsætning af store græssere.

DGI ser det som vigtigt, at hegning og fritgående husdyr ikke vil komme til at begrænse danskerne adgang til et aktivt idræts- og fritidsliv i vores fælles natur.

Offentlighedens reelle adgang til de kommende Naturnationalparker skal sikres og fastholdes. Dette er afgørende for DGI. Det gælder ikke kun de lovmæssige rammer for adgang, men i særdeleshed den reelle adgang.

Barrierer, der sænker befolkningens reelle adgang til naturnationalparkerne, som hegn og udsatte husdyr som køer, heste, elge og bison bør undgås. Erfaringer med eksisterende hegninger med store græssere viser tydeligt en indskrænkning i offentlighedens reelle adgang, i særdeleshed for det organiserede foreningsliv, særligt når man kigger på de vedtagne forvaltningsplaner for naturnationalparkerne Fussingø og Grib Skov.

Uagtet at intentionerne har været fri og uhindret adgang, viser de første erfaringer altså nu, at eksempelvis mountainbikespor er uforeneligt med naturnationalparker. Det er derfor tid at stoppe op, gøre status over erfaringerne, og revurdere den videre udrulning.

Lokale løsninger og friluftsliv

Lokal borgerinddragelse og involvering af lokale aktører og foreninger er essentielt for naturnationalparkenes fremtidige succes. DGI mener klart, at processen med Naturnationalparker går alt for hurtigt. Det er tydeligt, at særligt hegn med store græssere er den knast der skaber modstand. Det er uheldigt for processen, at netop det redskab som organisationer, kommuner, og lokale gerne vil diskutere, nemlig hegning og store græssere, ikke er til diskussion, men allerede er endeligt besluttet forud for en egentlig inddragelse af organisationer og lokale. Resultatet er, at både kommuner, organisationer og lokale med rette føler at de ikke bliver reelt inddraget.

Særligt statsskove med et stort opland, som Rold Skov er meget vigtige rekreative områder med markant brugertryk. DGI foreslår, at Rold Skov ikke udpeges til naturnationalpark. Rold skov har som statsskov væsentligt bedre sikret adgang end private skove, og mulighederne for forenings- og fællesskabsaktiviteter og ikke mindst er mulighederne for at få tilladelser til at afholde arrangementer bedre. Statsskovene er derfor af overordentlig stor betydning for en bred vifte af friluftsskativiteters eksistens, fx cykelløb, løbeevents, spejderløb, orienteringsløb, rollespil etc. DGI vil på det kraftigste opfordre til, at foreninger og fællesskaber sikres fortsat mulighed og tilladelser til at afholde arrangementer og events i de kommende naturnationalparker såfremt de etableres på arealer hvor disse essentielle aktiviteter foregår i dag.

Indskrænkning i muligheder for organiserede idræts- og friluftslivsaktiviteter og foreningers og eventarrangørers muligheder for at afholde arrangementer i Rold Skov er uacceptabelt og Rold Skov bør ikke udpeges til Naturnationalpark.

Peter Otte Yde Thomsen
Formand DGI Nordjylland

Fra DGI Nordjyllands område er der kommet yderligere bemærkninger fra en sammen slutning af foreninger, Friluftsvetværket Rold Skov

Input til DGI

Friluftsvetværket Rold Skov

Rold Skov og Rebild Bakkers betydning for det aktive friluftsliv

Friluftsvetværket Rold Skov

Friluftsvetværket Rold Skov er en uformel sammenslutning for alle foreninger og brugergrupper, som udøver deres friluftsskativiteter i Rold Skov.

Netværket omfatter pt 32 foreninger og brugergrupper (samlet liste i Bilag 1)

Netværket har i dette input alene fokus på rammerne for det aktive friluftsliv i Rold Skov, som er meget mangfoldigt og udviklet over mange år.

Geografisk betydning

Rold Skov er det eneste større offentlige naturområde i hele Himmerland og Vendsyssel, som ikke er omfattet af adgangsbegrænsninger. Bilag 2 viser adgangen til offentlige skove i Himmerland og det sydlige Vendsyssel.

Rold Skov har derfor afgørende betydning for mere end 300.000 menneskers muligheder for at dyrke et aktivt friluftsliv i deres hverdag.

Dette kommer bl.a. til udtryk ved, at friluftsföreningerne rekrutterer deres medlemmer fra et stort geografisk område.

Dertil kommer de mange gæster og selvorganiserede brugergrupper fra hele Danmark, der besøger området. Naturstyrelsen Himmerland har opgjort besøgstallet alene for Rebild Bakker, St. Øksø og MTB-sporene til knap 600.000 årlige besøg. Bemærk, dette er alene det antal, som passerer de tre opsatte tællere. Det reelle antal årligt besøgende er derfor markant højere.

Rold Skov og Rebild Bakker rummer derudover også nogle unikke landskabs- og terrænmæssige kvaliteter for det aktive friluftsliv, som betyder at en række aktiviteter ikke blot kan flyttes til en anden placering, uden at miste stor værdi. Dette gælder særligt Rebild Bakker og Stendalen, med de store højdeforskelle.

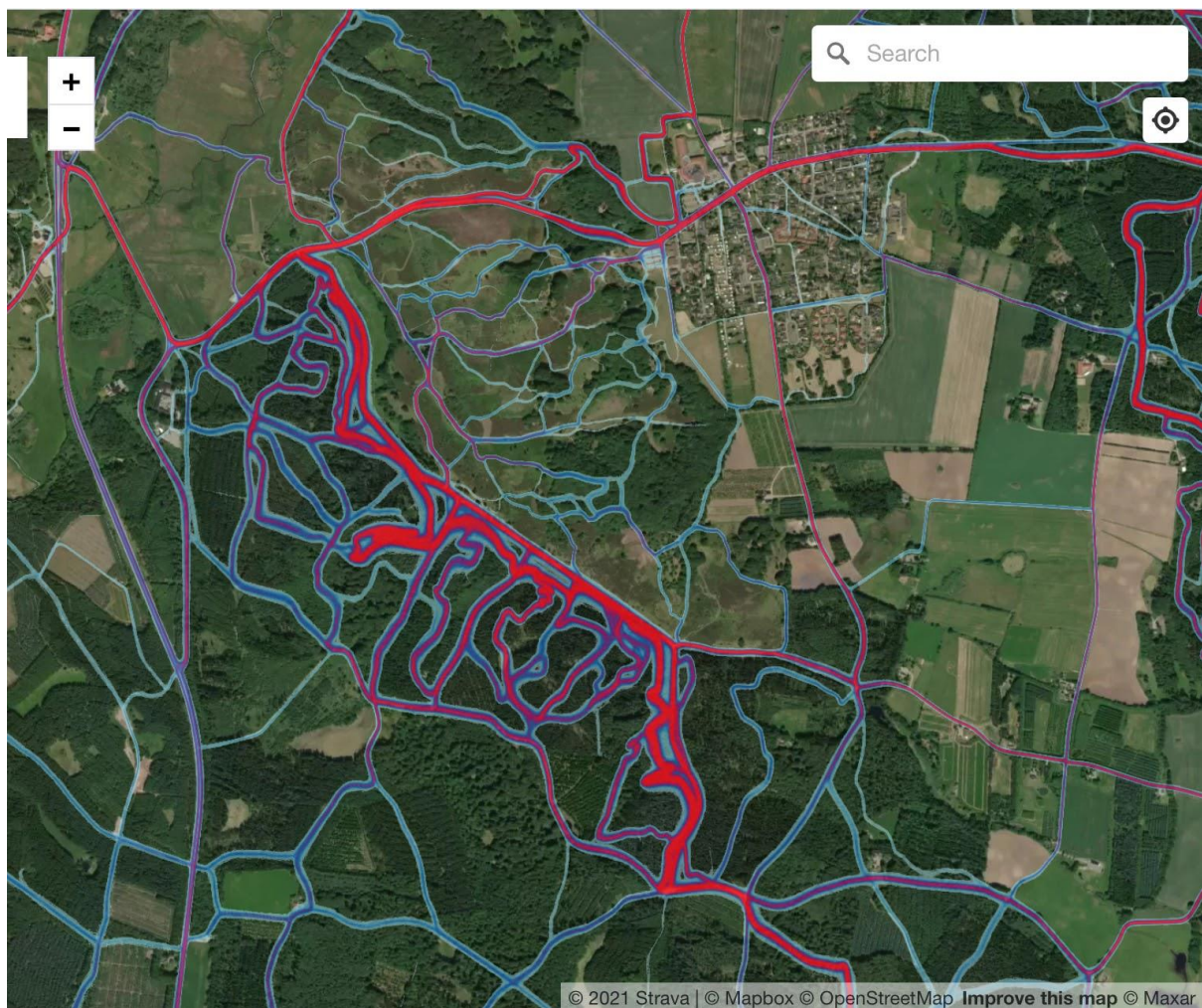
Forslaget til udpegnings af NNP i Rold Skov omfatter 70% af den offentligt ejede del af Rold Skov. De resterende 30% er gennemskåret af veje, jernbane og Skørping by. Disse små og fragmenterede områder er desuden allerede godt udnyttede med økobaser, hundeskov, MTB teknikbane, MTB-spor, Skiløjper mv.

Det er derfor fuldstændigt urealistisk, at den tilbageværende del af statsskoven, kan anvendes som kompenserende arealer for de aktiviteter og brugere som fortrænges fra NNP-området.

Mod syd omfatter den foreslåede udpegnings desuden hele Statens areal, helt ind til bygrænsen i Arden, hvilket vil efterlade friluftslivet i Arden uden nogen adgang til offentlig skov udenfor NNP'en.

Friluftslivets størrelse

Det aktive friluftsliv fylder rigtig meget i Rold Skov og Rebild Bakker. Kortet herunder viser en omfattende brug af dele af Rold Skov og Rebild Bakker, som tænkes inddraget til NNP, baseret på data indsamlet med aktivitetsappen Strava for gående, løbende og cyklende gæster.

De omkringliggende lokalsamfunds identitet og foreningsliv er således i høj grad bygget op omkring det særlige landskab og mulighederne for et aktivt friluftsliv.

Dette kan bl.a. direkte aflæses ved, at Rebild Kommune i dag har landets højeste foreningsdeltagelse i de ca. 130 registrerede foreninger.

Det lokale friluftslivsforeningsliv og brugergrupper tæller bl.a.:

5 MTB-klubber + et stort antal MTB-fællesskaber,

3 spejdergrupper,

3 rideforeninger + flere ridefællesskaber

1 hundeklub,

1 orienteringsklub

1 skiklub mv.

Dertil kommer de mange brugere, som kommer til området på egen hånd og benytter friluftslivets faciliteter

Friluftslivets faciliteter

Et langvarigt og fremragende samarbejde mellem Naturstyrelsen og foreningslivet om udvikling af faciliteter til det aktive friluftsliv, har desuden skabt nogle af landets bedste faciliteter for friluftslivet, herunder særligt nogle af Danmarks absolut bedste og største MTB-spør, Danmarks eneste reelle Down Hill MTB-bane, Danmarks eneste dedikerede skiløjpe, regionens vigtigste skovområde for ridning og Nordjyllands største område, hvor hundetræning kan foregå i skov.

I den forbindelse har områdets store og sammenhængende størrelse stor betydning. I samarbejde med Naturstyrelsen Himmerland, og med respekt for sårbar natur og behov for stillezoner, er det lykkedes at finde plads til, at de fleste aktiviteter kan have egne spor, stier mv.

Friluftslivet i Rold Skov er derfor fri for de konflikter mellem forskellige brugergrupper, som man desværre oplever mange andre steder.

Friluftslivets aktiviteter

Foreninger og brugergrupper arrangerer og afholder med udgangspunkt i de fantastiske rammer i Rold Skov og Rebild Bakker et utal af større og mindre løb, stævner, kurser, sociale arrangementer mv. for deltagere fra hele landet.

I 2019 blev der således givet skovtilladelse til 462 friluftslivsaktiviteter (Se Bilag 3). Det omfatter bl.a. hundetræning, små og store MTB-løb, spejderaktiviteter, motionsløb, orienteringsløb, rollespil, Hestens dag, trailløb mv.

Disse mange aktiviteter er ikke blot et tilbud til klubbernes egne medlemmer, men er med til at give mange tusinde mennesker aktive oplevelser i naturen, og har stor betydning for at de enkelte friluftslivsidrætter og aktiviteter opretholdes på nationalt plan. Der bliver på landsplan færre og færre områder hvor man kan få lov at arrangere orienteringsløb, MTB-løb, ridefællesskaber mv.

Rold Skov har således betydning for såvel folkesundhed, livskvalitet og meningsfulde fællesskaber generelt i Himmerland, samt for udvikling og opretholdelse af flere friluftslivsidrætter og aktiviteter på nationalt plan.

Friluftslivets udfordringer og bekymringer ved udpegning af NNP

Det aktive friluftslivet er i lovgrundlaget for NNP'erne ikke på nogen måde er sikret selvstændige rettigheder til opretholdelse og udvikling af aktiviteter indenfor NNP-området eller i kraft af en forpligtelse til at anviser kompensierende arealer og tiltag.

Dette vækker naturligvis en stærk bekymring for, at det aktive friluftsliv med tiden helt kan fortrænges fra en NNP i Rold Skov, under henvisning til græssende dyr og forbedrede naturkvaliteter. Derudover har Friluftslivnetværket en række helt konkrete bekymringer, som vi mener bør afklares, inden en evt. udpegning:

- **Kompenserende arealer**

En række aktiviteter vil allerede ved etablering af en NNP være udfordrede, det gælder særligt hundetræning, ridning og MTB. Disse aktiviteter er sjældent velkomne i private skove. Der er derfor behov for, at der allerede i forbindelse med udpegning af en NNP anvises kompensierende arealer. I og omkring Rold Skov findes der ikke arealer der kan kompensere for tabet ved en evt. NNP uden at mange brugergrupper skal presses ind på et lille område, hvilket vil medføre flere konflikter mellem brugergrupperne..

- **Store arrangementer**

De store arrangementer er fundamentet under foreningernes økonomi, og dermed muligheder for at opretholde det vigtige ungdoms- og breddearbejde.

De store motions- og eliteløb og stævner har desuden betydning for særligt friluftslivets idrætter på nationalt plan.

Og endelig bidrager de til kendskab og opmærksomhed på de enkelte friluftslivsaktiviteter – og dermed rekruttering af medlemmer, er identitetsskabende for hele området, og bidrager til erhverv og bosætning.

Det er derfor af afgørende betydning for foreningslivet og lokalsamfundene, at der fortsat kan afholdes store arrangementer i Rold Skov og Rebild Bakker.

- **Friluftsliv og store græssere (kvæg og heste)**

Der er en række problematiske aspekter ved en kombination af aktivt friluftsliv og store græssere. Først og fremmest skaber det utryghed hos brugerne, og vil dermed alene af den grund kunne begrænse aktiviteten i området.

Kvæg og heste er desuden uforenelige med hundetræning, og problematiske i kombination med ridning, og vil betyde at nogle af de friluftslivsaktiviteter, der har sværest ved at få arealer til deres aktiviteter andre steder, fortrænges.

MTB-sporten er i Nordjylland flere steder vant til at dele spor med store græssere. Derfor er udfordringerne på dette område kendte:

Dels er det en velunderbygget erfaring, at de etablerede spor ødelægges, i de områder hvor der allerede går kvæg. Dette er særligt problematisk, hvis spor og faciliteter ikke må udbygges eller forstærkes, som det fx er muligt i Kongshøj.

Derudover er det en sikkerhedsudfordring på spor, hvor der køres med høj fart, er begrænset oversigt, og som bruges som konkurrencespor.

På spor som primært bruges til turkørsel, eller stier som deles med vandrere og andre brugere, er dette et mindre problem, da farten i forvejen holdes nede – som det fx er tilfældet i de hegnede områder i Mols Bjerge.

Dertil kommer, spørgsmålet om ansvar i forbindelse med ulykker, hvor trænere, spejderledere mv. der færdes med børn og unge i områder med udsatte græssere, ifalder ansvar for deltagerne.

Hvis ikke denne ansvarsproblematik ændres, vil det kunne forhindre foreningerne i at udføre det store og vigtige børne- og ungdomsarbejde, som foregår i dag.

- **Hegn og passager**

Hvis området skal hegnes, er det af stor betydning for det aktive friluftsliv, at der etableres passager ind og ud af hegnet, som passer til de forskellige krydsende spor og stier.

Dette gælder særligt rideruter, skiløjper og MTB-spor, hvor fx klaplåger og færste ikke er mulige eller egnede.

Derudover bør hegnet være så lavt, at det alle steder kan passeres af orienteringsløbere, terrænløbere, vandrere og andre, som bevæger sig på tværs i landskabet.

Konklusion

Friluftslivnetværket Rold Skov, mener på baggrund af friluftslivets store betydning i Rold Skov og Rebild Bakker, de manglende muligheder for at anvise kompenserende arealer, det aktive friluftslivs disharmoni med store græssere, samt de store usikkerheder om, hvilke friluftslivsaktiviteter der kan fortsættes inden for NNP-konceptet, at det vil være u hensigtsmæssigt at udpege Rold Skov.

Det Grønne Råd i Rebild Kommune har udarbejdet et forslag til et alternativt område i og omkring Rold Skov, som ikke vil have samme negative indflydelse på friluftslivet som den foreslåede NNP. Friluftslivnetværket Rold Skov v opfordrer derfor Naturstyrelsen til at samarbejde med det Grønne Råd om at realisere dette forslag, således der kommer mere natur OG det omfattende aktive friluftsliv kan fastholdes i Rold Skov

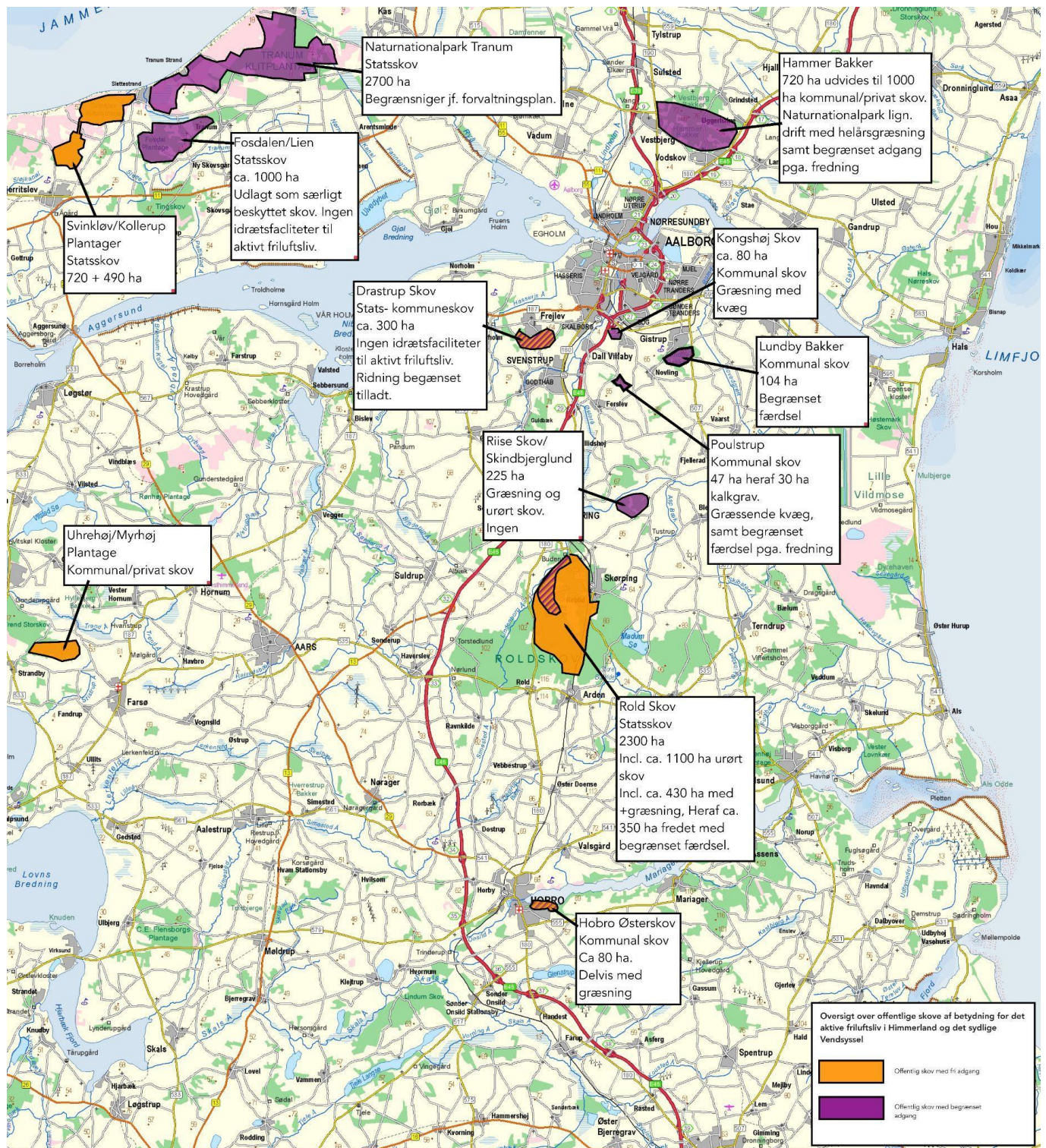
Besøg Friluftslivnetværket Rold Skov på Facebook her:

Bilag 1: Foreninger og brugergrupper i Netværket Friluftsliv Rold Skov

Arden Fællesråd
Arden Sportsrideklub (ASR)
Skørping Rideklub
Rebild Bakker MTB
Runners DK/Sportsuniverse
Rold Skov Orienteringsklub
Skovløberne
Rold Skov Gruppe, De Gule Spejdere i Danmark
Rold Skov Heste Laug
Rold Skov Sporlaug
Rold Skov Cykel Shop (RSCS Cycling)
Televom cykelklub
Smartcykler.dk
DDS - Rold Skov Division
Outdoor - Nord
Aarestrup Gymnastik og Idrætsforening
Søens Folk, St. Økssø
Marianne Kørpke - arbejds- og livsmentor
Islandshesteforeningen Isafold
Aarestrup Spejder
Støvring Motionscykelklub
Aalborg Orienteringsklub
Rold Skov Skiklub
Aarestrup Rideklub
Hestefolket Himmerland
Rold DH MTB-spor
Rold Skov MTB
Rebild Efterskole - Sport og Adventure
Danmarks Civile Hundeførerforening
Skørping Idrætscenter
Reden 5 Aalborg
Jens Bang division

Bilag 2: Oversigt over offentlige skove i Himmerland og den sydlige del af Vendsyssel

Bilag 3: Arrangementer og anmeldte deltagerere i Rold Skov 2017-2019

2020 tal er udeladt pga. Covid-19 epidemien.

År	Antal arrangementer			Antal anmeldte deltagere		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Dagorienteringsløb	48	61	72	3075	3400	4195
Hundetræning	74	143	169	661	1625	1786
Kørsel med vogn (hund/hest)	13			92		
Lejrslagning	111	86	106	3968	2469	3185
March	4		1	610		8
Militærøvelse	26	7	8	2343	770	407
Motionsløb	17	21	22	6650	6881	9976
MTB/cykling (ikke konkurrence)	6	6	4	1310	790	310
MTB/cykling (konkurrence)	10	14	13	2100	2620	1650
Natorienteringsløb	10	14	8	430	755	340
Ridning	3	5	2	300	370	220
Rollespil	1			150		
Skovtur	5	3	4	600	210	190
Træklatring	3	4	4	80	208	152

Øvrige	46	32	49		5130	3327	8274
I alt	377	396	462		27499	23425	30693

Mvh

Thomas Larsen Schmidt, konsulent, Idrættens Arenaer, DGI

Naturstyrelsen
Førstballevej 2
7183 Randbøl

Sendt til nst@nst.dk

Den 12. november 2021

Friluftsrådets bemærkninger til bruttolisten over 21 forslag til mulige naturnationalparker

Friluftsrådet bakker op om etablering af yderligere op til 10 naturnationalparker, hvor der tages hensyn til både naturbeskyttelse og friluftsliv. For Friluftsrådet er det afgørende vigtigt, at offentlighedens adgang til områderne sikres og opretholdes, og at der skabes gode rammer for et fortsat alsidigt friluftsliv.

Friluftsrådet har i høringsvar af 8. juli og 28. september peget på en række hensyn, der bør tages i den videre proces frem mod udpegningen af de kommende naturnationalparker.

Friluftsrådet har deltaget i de naturvandring, der indtil nu har været afholdt siden 1. november 2021 i de potentielle naturnationalparker. Det er Friluftsrådets oplevelse, at drøftelser og tilkendegivelser på disse vandring i høj grad understreger behovet for at tilgodese de hensyn, Friluftsrådet har peget på.

Det er samtidig Friluftsrådets vurdering, at det ud fra disse hensyn kan være relevant at indtage andre potentielle områder for naturnationalparker end de 21 forslag, der indgår i den aktuelle bruttoliste, hvis der skal etableres op til 10 naturnationalparker på land.

Vælg områder med opbakning i lokalsamfundet

Der bør først og fremmest arbejdes videre med at etablere naturnationalparker i de områder, hvor der er bred tilslutning i lokalsamfundet. I andre områder bør der være en styrket formidling og inddragelse af lokale borgere, organiserede og uorganiserede friluftsliv, før der eventuelt arbejdes videre med etablering af naturnationalparker i disse områder. Særligt færdsel i hegnede områder med udsatte dyr kan give bekymringer, og det er bekymringer, som det er vigtigt at lytte til.

Lokal opbakning er afgørende for, at etableringen af yderligere naturnationalparker bliver en succes. Medindflydelse til lokale borgere, de organiserede og uorganiserede friluftsliv både ved valg af placering, indretning og efterfølgende drift bliver afgørende for positivt lokalt engagement.

Undgå bynære skove og områder med meget friluftsliv

Friluftsrådet opfordrer endvidere til, at kommende naturnationalparker placeres i områder, hvor der er et begrænset eksisterende friluftsliv. Særligt de statsejede skove er der, hvor mange organiserede friluftsliv aktiviteter kan finde sted og få tilladelser til afholdelse af arrangementer. Det organiserede friluftsliv har begrænsede muligheder for at flytte til andre områder, og det bør derfor tages et særligt hensyn hertil ved placering af nye naturnationalparker.

Eftersom bynære skove er betydningsfulde rekreative områder med et markant brugetryk, opfordrer Friluftsrådet til, at disse i udgangspunktet ikke udpeges til naturnationalparker.

Statsejede bynære skove kan have betydning for en bred vifte af friluft aktiviteter, herunder spejderløb, orienteringsløb, rollespil etc., ikke mindst for børn og unge. Friluftsrådet ønsker at styrke børn og unges friluftsliv og finder det væsentligt, at børn og unge har gode muligheder for at komme ud i naturen samt mulighed for at deltage i organiserede og uorganiserede friluft aktiviteter tæt på hjemmet.

Kompenserende tiltag hvis friluftslivet begrænses

Friluftsrådet finder det af stor betydning, at der så vidt muligt etableres kompenserende tiltag, hvis naturnationalparker begrænser de friluftsmæssige muligheder i området. Kompenserende tiltag bør etableres i nærområdet til naturnationalparken. Hvor det ikke er muligt, bør det indgå som et væsentligt parameter i beslutningen om at etablere – eller ikke etablere – kommende naturnationalparker og den fremtidige forvaltning af områderne.

Derudover anbefaler Friluftsrådet, at der i lokalområder, hvor der etableres nye naturnationalparker sikres fortsatte muligheder for friluftsliv i uhegnede offentligt ejede naturområder.

Friluftsrådets lægger samtidig vægt på, at der fortsat skal være mulighed for at gennemføre større organiserede arrangementer som f.eks. DM, EM eller VM i orienteringsløb i større sammenhængende naturområder, og at der tages hensyn hertil i valg af kommende naturnationalparker og den fremtidige forvaltning.

Fleksibilitet i udsætning af dyr

Friluftsrådet anbefaler derudover en fleksibel og holistisk tilgang til udsætning af dyr og etablering af hegn. Det kan være ved at undlade hegn i hele eller dele af en naturnationalpark, ved at etablere eventuelt flere mindre hegninger til f.eks. kvæg eller heste og ved at arbejde med pilotprojekter, hvor forsøg med afgræsning i mindre skala afprøves med henblik på at opnå erfaringer med effekter på natur og friluftsliv, inden der træffes endelig beslutning om udsætning af græssende dyr i større dele af en naturnationalpark.

Inddrag andre arealer end Naturstyrelsens

Muligheden for at inddrage kommunale og private arealer samt andre statslige arealer end Naturstyrelsens arealer bør indgå i beslutningsgrundlaget for valg af nye naturnationalparker. Det udvider samlet set mulighederne for at finde arealer, hvor natur og friluftsmæssige interesser bedst forenes, herunder arealer, hvor en ændret naturforvaltning kan bidrage til øget friluftsliv i områderne.

Samlet national plan af hensyn til det organiserede friluftsliv

Friluftsrådet anbefaler fortsat, at der laves en samlet national plan for de op til ti nye naturnationalparker placering. Her skal der i berørte lokalområder tages højde for den samlede effekt på biodiversitet og friluftsliv af at etablere naturnationalparker og andre naturgenopretningstiltag, hvor der opsættes hegn og udsættes dyr, f.eks. i områder med urørt skov. En sådan national plan bør udarbejdes under inddragelse af relevante interesseorganisationer, herunder det organiserede friluftsliv for at bevare muligheder for foreningsaktiviteter, der kræver tilladelser og derved sikre grundlaget for et aktivt foreningsliv i hverdagen.

Formidling skal øge tryghed og ansvarsforhold skal afklares

Endelig finder Friluftsrådet, at der er behov for en stærk formidlingsindsats, der kan bidrage til at reducere utryghed og sikre en hensigtsmæssig adfærd, hvor der udsættes græssende dyr, så risikoen for ulykker minimeres. Friluftsrådet finder, at ansvarsforholdene for færdsel i naturnationalparker, særligt med organiserede grupper er uklare. Der er en stor bekymring blandt spejdere, vandrere, ridende mv. om en turarrangør kan gøres ansvarlig ved uheld med udsatte dyr i naturnationalparker. Derfor opfordrer Friluftsrådet til en afklaring af ansvarsforholdene og en tydelig kommunikation herom.

Med venlig hilsen

Flemming Torp
bestyrelsesmedlem

Skørping d. 30.11.2021

Til Folketingets Miljø- og fødevarerudvalg

Friluftsværket repræsenterer 32 foreninger og brugergrupper, der har deres base i Rold Skov.

Rold Skov er det eneste større offentlige naturområde i Himmerland og det sydlige Vendsyssel, der ikke allerede er omfattet af adgangsbeskrænkninger for det aktive friluftsliv. (se bilag 1)

Rold Skov har derfor afgørende betydning for mere end 300.000 indbygges mulighed for at dyrke et aktivt friluftsliv- og foreningsliv.

Vi har på baggrund af de manglende hensyn til friluftslivet som kan læses af forvaltningsplanerne fra Fussingø og Grib Skov, en stor bekymring for om der reelt findes en god lokal løsning for friluftsliv- og foreningslivet i Rold Skov, når løsningen skal findes under rammerne fastlagt af miljøministeriet for naturnationalparkerne. Præcis de samme pointer påpeges i friluftsliv- og foreningslivets nationale hovedorganisationers høringsvar til den nationale interessentgruppe.

De særlige bekymringspunkter vi har er:

- 70 % af den offentlige del af Rold Skov er omfattet af forslaget, og der findes ikke omkringliggende offentlige skove det lokale friluftsliv- og foreningsliv kan flyttes til. De resterende 30% af skoven er fragmenterede dele omkring Skørping og Rebild som i forvejen er massivt brugt af byens borgere og institutioner til daglige aktiviteter i skoven. Der findes ikke relevante kompenserende arealer i de resterende 30% af statsskoven.
- En tilbundsgående kortlægning af friluftslivets omfang og forskellighed er ikke gennemført, og der findes derfor ikke en baseline for den fremtidige monitorering så konsekvenserne kan imødekommes ved ændringer i forvaltningen. Der er heller ikke muligheder for at ændre forvaltningen til at imødekomme konsekvenser for friluftslivet hvis ændringerne ikke falder indenfor hensynet til naturen og dyrene. Friluftslivet er altså på ingen måde sikret rettigheder i planlægning af forvaltningen.
- Der er blandt idrættens og foreningslivets hovedorganisationer, incl. Friluftsrådet, i deres seneste høringsvar, fuld enighed om at det vil have en betydelig negativ påvirkning på friluftsliv- og foreningslivets adgang til skovene og det frarådes direkte i flere af svarene at etablere naturnationalparker i bynære skove med stort eksisterende friluftsliv.
- Foreningslivet, såvel som byerne omkring skoven, rammes hårdt, hvis muligheden for at afholde store arrangementer i skoven forsvinder. Det er en forudsætning for flere foreningers drift at der kan afholdes arrangementer i lokalområdet både økonomisk og ift. at fastholde og tiltrække medlemmer til foreningerne.

- Det er en del af borgernes identitet at have de muligheder som skoven giver for friluftsliv og foreningliv. Rebild Kommune har i dag Danmarks højeste foreningsdeltagelse, og den er i høj grad båret af det aktive friluftsliv. Begrænsninger af aktiviteter i Rold Skov vil få direkte konsekvenser for foreningslivet – og foreningsdeltagelsen.
- Udpegning af Rold Skov tilsidesætter et mangeårigt fremragende samarbejde mellem friluftsforeningerne og Naturstyrelsen Himmerland, hvor der er etableret zoner af friluftslivet på baggrund af naturhensyn.
- Udsætning af store græssere er særligt problematisk i forhold til det aktive friluftsliv. Det er direkte uforeneligt med ridning og hundetræning og begrænsende i forhold til aktiviteter der foregår med høj fart og i terræner med begrænset oversigt, Fx MTB, orienteringsløb og trailløb. I 2017-2019 blev der årligt udstedt ca. 450 skovtilladelser til afholdelse af løb, stævner, kurser, events mv. Dertil kommer alle de daglige træninger, ture osv som der ikke søges særskilt tilladelse til. En stor del af disse aktiviteter vil ikke længere kunne gennemføres under de adgangsplaner der er i områder med græssende dyr.
- Foreningslivets store og vigtige børne- og ungdomsarbejde rammes af uafklarede ansvarsforhold for frivillige ledere og trænere, hvis der sker ulykker med de store græssere.
- Nogle af Danmarks absolut bedste MTB-spor vil ikke kunne udvikles og fornyes, og må måske helt opgives efterhånden som de trædes ned af de store græssere.
- Der findes i Rebild Kommune et alternativt forslag til udpegning, der sikrer mere natur og fortsat gode muligheder for Friluftsliv. Inden man påfører friluftsliv og foreningslivet de planlagte begrænsninger bør man som minimum undersøge
- Hvis Rold Skovs særlige landskab og terræn ikke længere kan benyttes til store breddearrangementer såvel som eliteløb og stævner, vil det have konsekvenser for friluftsliv og foreningslivet på både lokalt og nationalt plan.

Med Venlig Hilsen

Friluftslivnetværk Rold Skov

friluftslivroldskov@gmail.com/ 24 60 13 99

Arden Fællesråd, Arden Sportsrideklub (ASR), Skørping Rideklub, Rebild Bakker MTB, Runners DK/Sportsuniverset, Rold Skov Orienteringsklub, Skovløberne, Rold Skov Gruppe, De Gule Spejdere i Danmark, Rold Skov Heste Laug, Rold Skov Sporlaug, Rold Skov Cykel Shop (RSCS Cycling), Televom cykelklub, Smartcykler.dk, DDS - Rold Skov Division, Outdoor – Nord, Aarestrup Gymnastik og Idrætsforening, Søens Folk, St. Økssø, Marianne Køpke - arbejds- og livsmentor, Islandshesteforeningen Isafold, Aarestrup Spejder, Støvring Motionscykelklub, Aalborg Orienteringsklub, Rold Skov Skiklub, Aarestrup Rideklub, Hestefolket Himmerland, Rold DH MTB-spor, Rold Skov MTB, Rebild Efterskole - Sport og Adventure, Danmarks Civile Hundeførerforening, Skørping Idrætscenter, Reden 5 Aalborg, Jens Bang division

Bilag 1: Kort over Offentlige skove i Himmerland og det sydlige Vendsyssel

Bilag 2: Indsigelse fra det samlede Friluftsværk sendt til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Bilag 3: Et uddrag af de indsigelser der er indsendt fra foreningerne til Naturstyrelsen Himmerland efter opfordring på naturvandringen d. 03.11.2021.

Bilag 4: DGI's høringsvar oktober 2021

Bilag 5: Friluftsrådets høringsvar oktober 2021